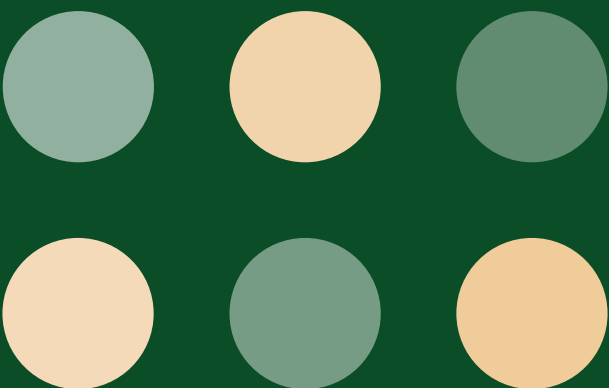
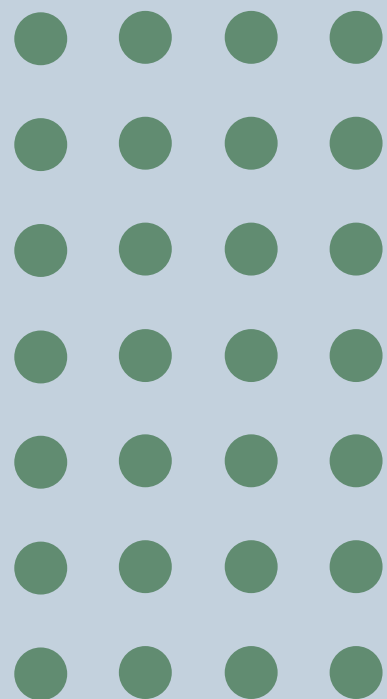

Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering

***Små og mellemstore
virksomheders
adgang til finansiering***

Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering

TemaPubl 2010:1

Udgivet af Danmarks Statistik

December 2010

Oplag 100

Printed hos ParitasDigitalService

Papir-udgave

Pris 55 kr.

Kan købes på www.schultzboghandel.dk/

distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk

Tlf. 43 22 73 00

ISBN 978-87-501-1906-7

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på

www.dst.dk/publ/VirksomhedersFinansiering

ISBN 978-87-501-1911-1

Se også:

temaside om iværksætteri www.dst.dk/ivaerk

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

e-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Forfatter:

Michael E. Nielsen

e-mail: men@dst.dk

Tlf. 39 17 31 43

© Danmarks Statistik 2010

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,

har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Denne publikation om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering er baseret på en ny spørgeskemaundersøgelse, som Danmarks Statistik har gennemført i foråret 2010. Undersøgelsen har et specielt fokus på vækstiværksættere og andre højvækstvirksomheders muligheder for at skaffe den tilstrækkelige finansiering.

Undersøgelsen er et led i en større europæisk undersøgelse om virksomheders adgang til lånefinansiering, ejerskabsfinansiering og andre former for finansiering. Undersøgelsen er endvidere medfinansieret af Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Publikationen er udarbejdet i kontoret for Erhvervslivets Udvikling i Danmarks Statistik af fuldmægtig Michael E. Nielsen. Afdelingsleder Lars Kristian Svenningsen har stået for databearbejdelse, layout og grafik.

Danmarks Statistik, december 2010

Jan Plovsing / Peter Bøegh Nielsen

Indhold

1. Indledning	5
1.1 Baggrund	5
1.2 Metoder og definitioner	5
2. Adgang til finansiering i 2007 og 2010: Et overblik	7
2.1 Udviklingen de seneste år	7
2.2 Har firmaerne forsøgt at opnå finansiering?	8
2.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?	10
2.4 Hvorfor søgte firmaerne ikke finansiering?	12
2.5 Vækstiværksættere og adgang til finansiering	14
2.6 Fremtidigt behov for finansiering	15
3. Lånefinansiering	16
3.1 Lånefinansiering og lånefinansieringskilder	16
3.2 Opnåede firmaerne den søgte lånefinansiering?	19
3.3 Hvorfor søgte firmaerne ikke lånefinansiering?	21
4. Egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering	22
4.1 Søgte firmaerne egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering?	22
4.2 Finansieringskilder	23
4.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?	25
5. Vækst, iværksætteri og adgang til finansiering	28
5.1 I hvilken udstrækning søgte grupperne finansiering?	28
5.2 Finansieringskilder	31
5.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?	32
5.4 Begrundelser for ikke at søge finansiering	33
6. Firmastørrelse og adgang til finansiering	35
6.1 Søgte firmaerne finansiering?	35
6.2 Finansieringskilder	37
6.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?	39
7. Firmaernes forventninger til de kommende år	42
7.1 Forventer firmaerne at søge ny finansiering inden udgangen af 2013?	42
7.2 Til hvilket formål søges finansiering?	44
7.3 De væsentligste begrænsninger for firmaets vækst	45
English Summary	47
Temapublikationer fra Danmarks Statistik	49

1. Indledning

Krise, vækst og adgang til finansiering

Mulighederne for adgang til finansiering for især små og mellemstore virksomheder samt iværksættere er et centralt emne i den erhvervspolitiske debat. Har de mindre firmaer og iværksætterne mulighed for at opnå det lån eller anden form for kapitaltilførsel, der kan være afgørende for firmaets fortsatte vækst eller overlevelse? I 2009 oplevede dansk økonomi den største økonomiske nedgang i mange år, hvilket naturligt har skabt bekymring for den generelle økonomiske udvikling samt for betingelserne for vækst og iværksætteri i dansk erhvervsliv. Forholdene omkring adgang til finansiering er således blevet yderligere aktualiseret.

Ny undersøgelse belyser firmaers adgang til finansiering

Denne publikation er baseret på en ny engangsundersøgelse om især små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering, som Danmarks Statistik har gennemført i 2010. Undersøgelsen dækker 2007 samt perioden fra medio 2009 til medio 2010, for at kunne belyse en eventuel udvikling i forholdene omkring adgang til finansiering.

Vækstiværksættere og højvækstvirksomheder

Iværksætteri og skabelsen af nye firmaer og arbejdspladser har længe været højt på den erhvervspolitiske dagsorden, og med de seneste års økonomiske udvikling er interessen for nye firmaer og deres vækstbetingelser ikke blevet mindre. Det samme gælder for de firmaer, der måske ikke er helt så nye, men som klarer sig bedre end gennemsnittet, hvad angår firmaernes vækst. Derfor har undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering fra udgangspunktet haft til hensigt specifikt at belyse adgangen til finansiering for de såkaldte vækstiværksættere og højvækstvirksomheder.

1.1 Baggrund

Undersøgelsen indgår i større, europæisk survey

Undersøgelsen er et led i en større europæisk undersøgelse om virksomheders adgang til lånefinansiering, ejerskabsfinansiering og andre former for finansiering. Resultater på europæisk niveau forventes offentliggjort af Eurostat i begyndelsen af 2012. Dette, i forhold til den danske undersøgelse, sene tidspunkt skyldes bl.a., at dataindsamling i flere andre lande først nu er ved at blive sat i gang. Den danske del af undersøgelsen er endvidere medfinansieret af Økonomi- og Erhvervsministeriet.

1.2 Metoder og definitioner

Afgrænsning af population og stikprøve

Undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering er en lovpligtig spørgeskemaundersøgelse blandt firmaer inden for markedsmæssige erhverv og udvalgte brancher (DB07 21-grupperingerne C, F, G, H, I, J, L, M, N). Derudover skulle firmaerne have mellem 5 og 249 ansatte i 2005 og 5 eller flere ansatte ultimo 2009. Firmaerne skulle endvidere være aktive ved fastlæggelse af population og stikprøve i marts 2010. Resultaterne er baseret på 2.265 besvarelser, der repræsenterer en population på 13.990 firmaer. Der er i opregningen anvendt kalibrerede vægte baseret på omsætning og antal firmaer inden for brancher og subpopulationer (vækstiværksættere, højvækstvirksomheder og øvrige virksomheder).

Vækstiværksættere, højvækstvirksomheder og øvrige firmaer

Gruppering i subpopulationerne vækstiværksættere, højvækstvirksomheder og øvrige virksomheder er indgået i stikprøveudvælgelse og opregning. Vækstiværksættere er reelt nye firmaer i 2003 eller 2004, der havde en vækst på min. 72,8 pct. i antallet af ansatte i perioden 2005-2008, og som i 2005 havde 5 eller flere ansatte. Højvækstvirksomheder er firmaer, der ikke var reelt nye i 2003 eller 2004, men som i øvrigt opfylder de samme kriterier som vækstiværksættere. Firmaer, der ikke opfylder nogle af kriterierne, er kategoriseret som øvrige virksomheder.

Undersøgelsen dækker 2007 samt 2010

Undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering dækker gennemgående to perioder, kalenderåret 2007 samt perioden fra medio 2009 til medio 2010, idet det er anset for væsentligt at kunne belyse en eventuel udvikling i

forholdene omkring adgang til finansiering. I det følgende betegnes sidstnævnte periode som 2010, for så vidt angår undersøgelsens resultater.

- Tre former for finansiering* Der skelnes i undersøgelsen mellem tre former for finansiering. *Lånefinansiering* er gæld, der skal tilbagebetales, og omfatter eksempelvis lån fra banker, sparekasser og realkreditinstitutter, finansieringsselskaber eller fra firmaets ejere. *Lånefinansiering* omfatter ikke overtræk og brug af kassekredit, der indgår under andre former for finansiering. *Egenkapitalfinansiering* er finansieringsmidler eller andre værdier, der gives til gengæld for ejerskab i firmaet. *Andre former for finansiering* omfatter bl.a. leasing, overtræk og kassekredit, handelskredit, mv.
- Fuldt, delvist og ikke opnået* Der skelnes i undersøgelsen mellem fuldt opnået, delvist opnået og ikke opnået finansiering. Ved *fuldt opnået* blev det ønskede beløb opnået på de ønskede betingelser. Ved *delvist opnået* finansiering forstås, at det ønskede beløb og/eller de ønskede betingelser ikke blev opnået. Ved *ikke opnået* blev den søgte finansiering ikke opnået.
- Skiftende procentgrundlag* Læseren gøres opmærksom på, at der anvendes skiftende procentgrundlag i publikationen. Der redegøres eksempelvis for andelen af *alle* firmaer, der søgte lånefinansiering. Efterfølgende redegøres for andelen af de *lånesøgende* firmaer, der eksempelvis søgte lån fra en bestemt lånekilde.

2. Adgang til finansiering i 2007 og 2010: Et overblik

Ny undersøgelse belyser firmaers adgang til finansiering

Denne publikation er baseret på en ny engangsundersøgelse om især små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering, som Danmarks Statistik har gennemført i 2010. Undersøgelsen. I dette kapitel præsenteres de overordnede resultater, mens de efterfølgende kapitler indeholder en mere detaljeret gennemgang af undersøgelsens delelementer.

2.1 Udviklingen de seneste år

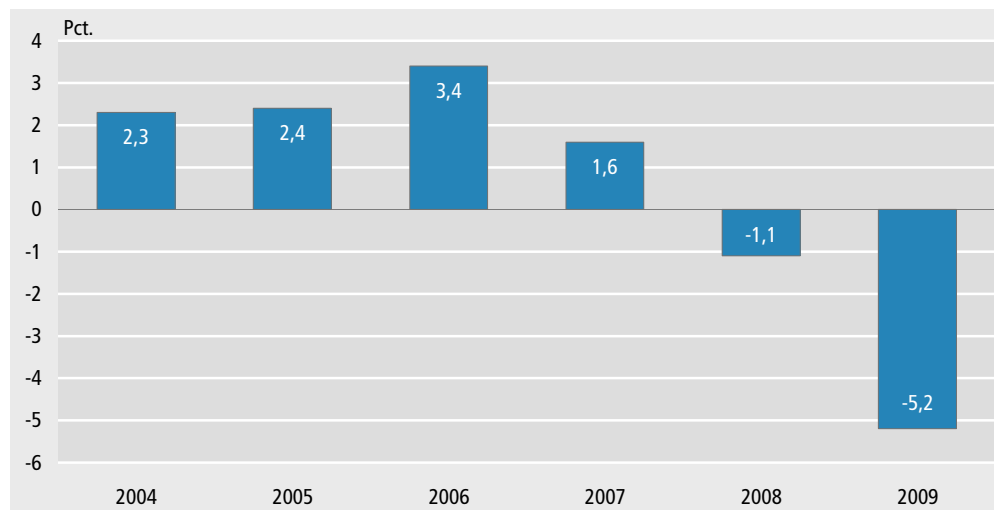
Undersøgelsen dækker 2007 samt 2010

Undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering dækker to perioder, kalenderåret 2007 samt perioden fra medio 2009 til medio 2010, for at kunne belyse en eventuel udvikling i forholdene omkring adgang til finansiering i forbindelse med den økonomiske krise.

Krise og økonomisk nedgang i 2008 og 2009 ...

I den mellemliggende periode har dansk økonomi været ramt af den største økonomiske nedgang i mange år. Efter en række år med positive vækstrater i dansk økonomi vendte billedet således fra moderat vækst i 2007 til et mindre fald i det danske bruttonationalprodukt (BNP) i 2008. Dette blev efterfulgt af et kraftigt fald i BNP på 5,2 pct. i 2009.

Figur 2.1 **Bruttonationalproduktet, årlig realvækst. November-version**

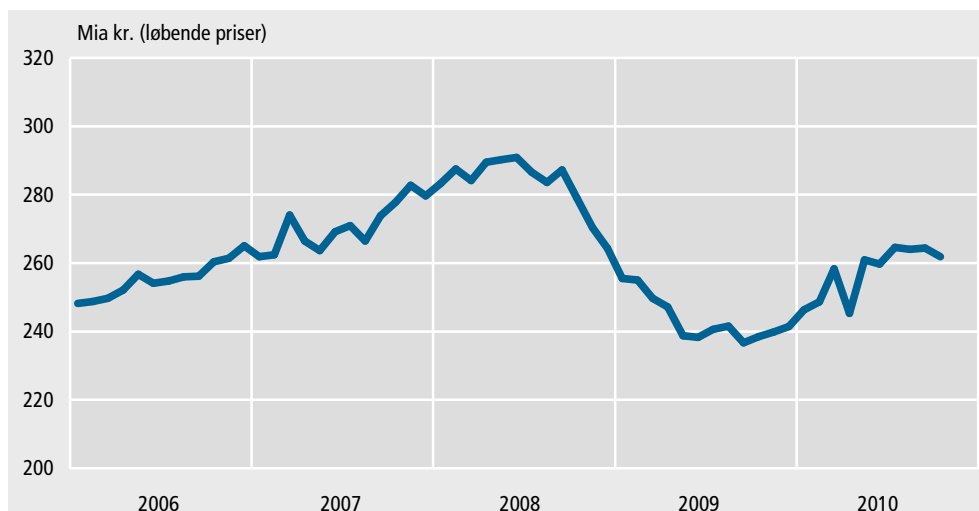

Anm.: 2000-priser, kædede værdier. Danmarks Statistik, Nationalregnskab 2004-2009, November-version 2010, *Statistiske Efterretninger, Nationalregnskab og Betalingsbalance*, 2010:15, 9. november 2010.

... efterfulgt af moderat stigende salg i 2010

Der foreligger endnu ikke tal for det danske nationalregnskab for 2010. I stedet er statistikken over firmaernes køb og salg, der er baseret på firmaernes momsindberetninger, anvendt som en indikator på den seneste udvikling. Statistikken viser et moderat stigende salg i 2010 sammenholdt med 2009.

Figur 2.2 Firmaernes salg i alt

Anm.: Sæsonkorrigeret tal. Danmarks Statistik, *Firmaernes køb og salg*, www.statistikbanken.dk/FIKS3

2.2 Har firmaerne forsøgt at opnå finansiering?

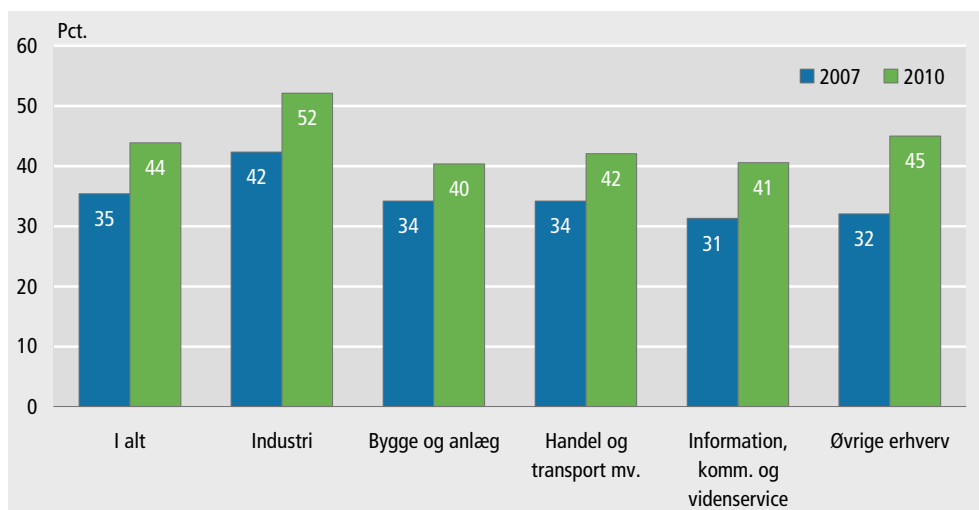
Betydeligt flere firmaer søgte finansiering

Andelen af firmaer, der søgte at opnå finansiering, var betydeligt højere i 2010 end i 2007. Samlet set søgte 44 pct. af de små og mellemstore firmaer i 2010 at opnå mindst én af de tre former for finansiering – lånefinansiering, egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering – mod 35 pct. i 2007.

Stigning i alle brancher

Stigningen gjaldt på tværs af samtlige brancher. I 2010 søgte mere end halvdelen (52 pct.) af firmaerne inden for industri finansiering, mens kun 42 pct. søgte i 2007. Inden for bygge og anlæg samt handel og transport mv. steg andelen fra 34 pct. i 2007 til hhv. 40 og 42 pct., og inden for information, kommunikation og vidensservice steg andelen fra 31 til 41 pct.

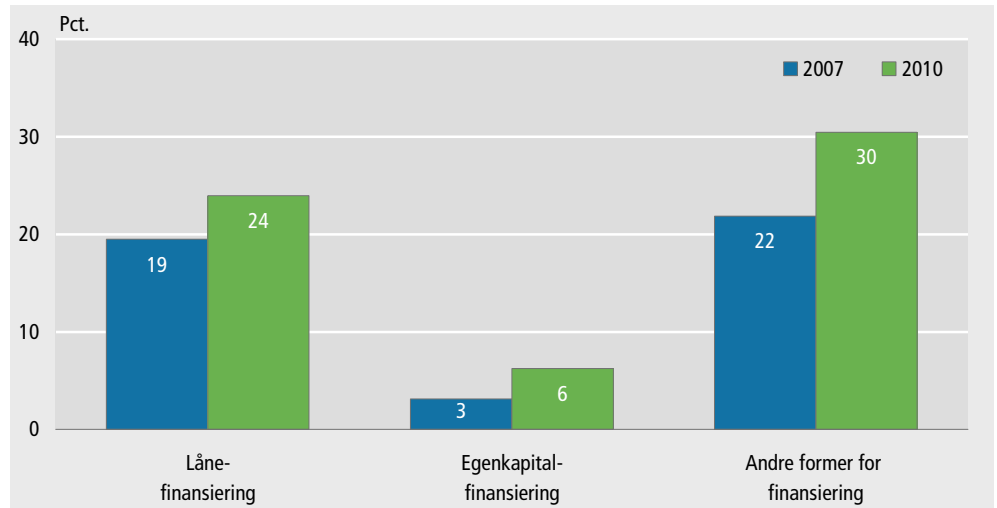
Figur 2.3 Andel af firmaer, der søgte finansiering. Efter branche

Stigning i alle finansieringsformer

Stigningen gjaldt ligeledes på tværs af finansieringsformer. I 2010 søgte 24 pct. af firmaerne lånefinansiering, mens kun 19 pct. søgte lånefinansiering tre år tidligere. 30 pct. af firmaerne søgte i 2010 andre former for finansiering, der eksempelvis omfatter kassekredit og leasing, mod 22 pct. i 2007. Andelen af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, steg fra 3 til 6 pct.

Figur 2.4 Andel af firmaer, der søgte finansieringsformer

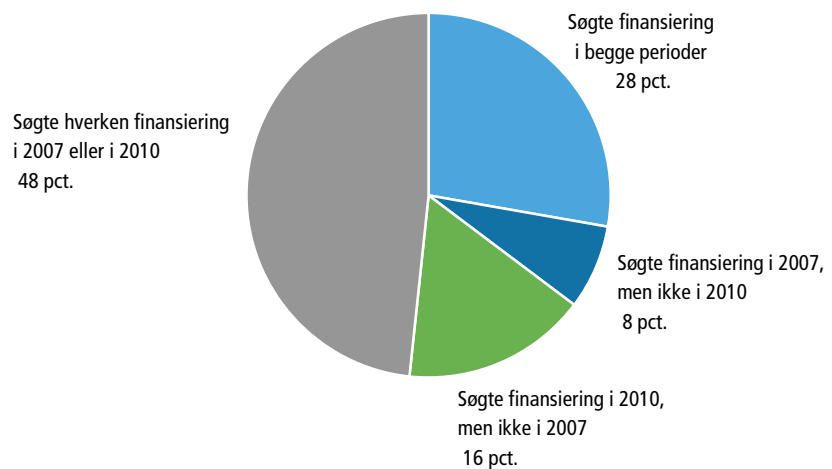
Hvert fjerde firma søgte finansiering i begge perioder

Mere end hvert fjerde firma (28 pct.) søgte at opnå finansiering i både 2007 og i 2010. Yderligere 24 pct. af firmaerne søgte finansiering i én af de to perioder, idet 8 pct. af firmaerne søgte finansiering i 2007 (men ikke i 2010), og 16 pct. af firmaerne omvendt søgte finansiering i 2010 (men ikke i 2007). Dette er samtidigt ensbetydende med, at omkring hvert andet firma (48 pct.) hverken søgte finansiering i 2007 eller i 2010.

Større andel inden for industri søgte i begge perioder

Firmaer inden for industri søgte i højere grad end firmaer inden for andre brancher finansiering i både 2007 og i 2010. Således søgte 33 pct. af firmaerne inden for industri finansiering i begge perioder, mens den tilsvarende andel var 27 pct. inden for såvel bygge og anlæg som handel og transport mv. Inden for information, kommunikation og videnservice samt øvrige erhverv var andelen henholdsvis 25 pct. og 26 pct. Samtidigt var andelen af firmaer, der hverken søgte finansiering i 2007 eller i 2010, inden for industrien betydeligt lavere end i de øvrige brancher. Andelen var på blot 38 pct., mens 52 pct. af firmaerne inden for bygge og anlæg hverken søgte finansiering i den ene eller den anden periode. Tilsvarende var andelen inden for handel og transport mv. på 50 pct., og inden for information, kommunikation og videnservice samt øvrige erhverv var andelen henholdsvis 53 pct. og 49 pct.

Figur 2.5 Andel af firmaer, der søgte finansiering

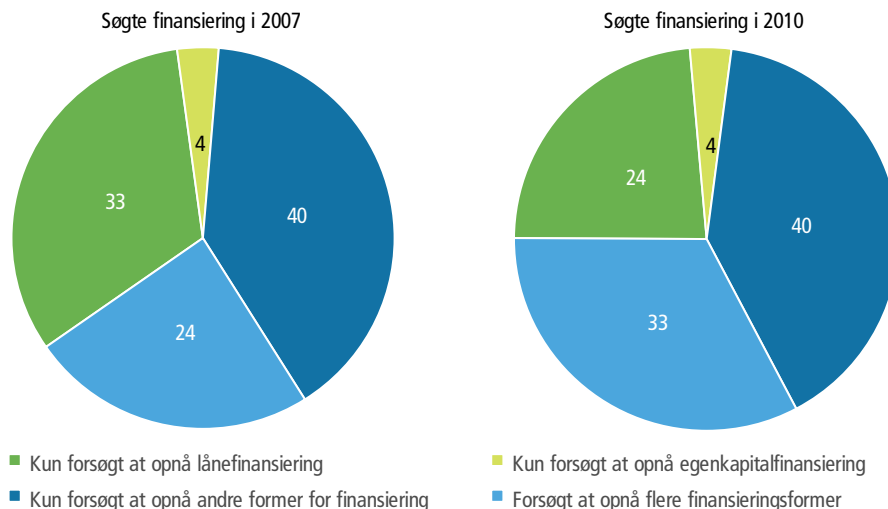

Færre nøjedes med at søge lånefinansiering

Andelen af firmaer, der søgte finansiering, og som kun søgte lånefinansiering, faldt fra 33 pct. i 2007 til 24 pct. i 2010. Til gengæld steg andelen, der søgte mere end én form for finansiering, tilsvarende. Blandt firmaerne, der søgte finansiering, var

andelen, der kun søgte egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering, uændret på hhv. 4 pct. og 40 pct.

Figur 2.6 **Firmaer, der søgte én eller flere former for finansiering**

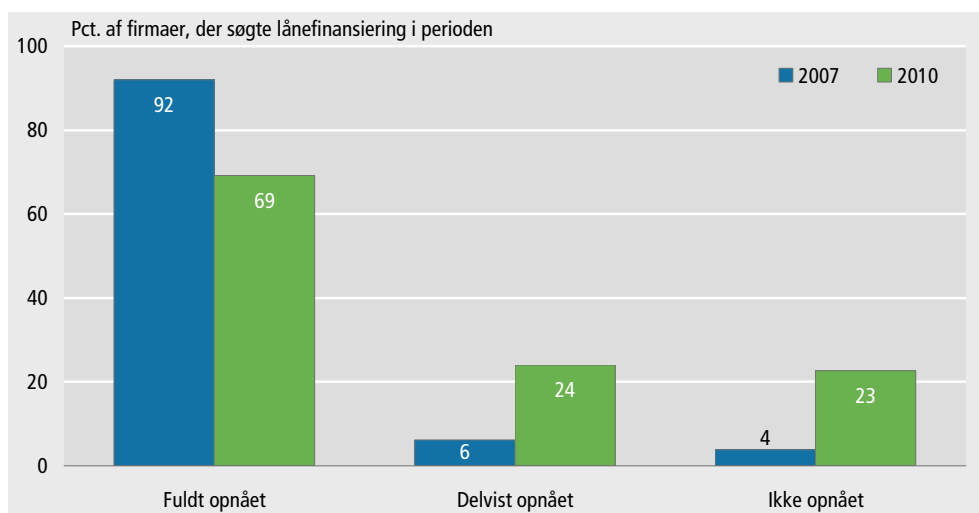

2.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?

Betydeligt fald i fuldt opnået lånefinansiering

Ser man på firmaerne, der søgte lånefinansiering i den enkelte periode, var der en betydeligt lavere andel, der fuldt opnåede denne i 2010. Således opnåede 92 pct. af firmaerne i 2007 den søgte lånefinansiering fuldt ud. I 2010 var andelen faldet til 69 pct. Samtidigt steg andelen af lånesøgende firmaer, kun delvist eller slet ikke opnåede denne. I 2010 oplevede 24 pct. af firmaerne kun delvist at opnå den søgte lånefinansiering, og 23 pct. oplevede ikke at opnå denne. Tre år tidligere var de tilsvarende andele hhv. 6 pct. og 4 pct.

Figur 2.7 **Udfald af søgt lånefinansiering**

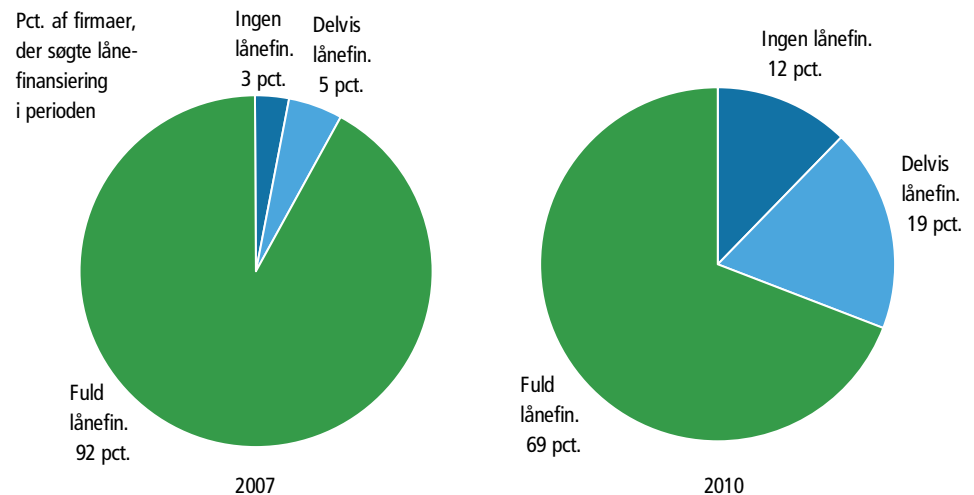
Hvor mange opnåede ikke eller delvist?

Et firma kan imidlertid have søgt lånefinansiering flere gange og fra flere kilder i samme periode. Således kan det samme firma have oplevet alle tre situationer, dvs. ikke at opnå den søgte finansiering samt at opnå denne fuldt eller delvist. Udfaldskategorierne ovenfor er, med andre ord, ikke gensidigt udelukkende, og søjlerne for hver periode summer dermed ikke til 100 pct., da det samme firma kan indgå i flere kategorier.

Højere andel lånesøgende, der kun oplevede ikke eller delvist opnået

Målt på det bedste udfald for hvert enkelt firma var der en betydelig stigning blandt de lånesøgende firmaer, der udelukkende oplevede ikke eller delvist at opnå den søgte lånefinansiering. Således var der i 2007 3 pct. af de lånesøgende firmaer, der hverken opnåede det søgte fuldt eller delvist. I 2010 var denne andel steget til 12 pct. Tilsvarende var der i 2007 5 pct. af de lånesøgende firmaer, der delvist – men ikke fuldt ud – opnåede den søgte lånefinansiering. I 2010 var denne andel steget til 19 pct.

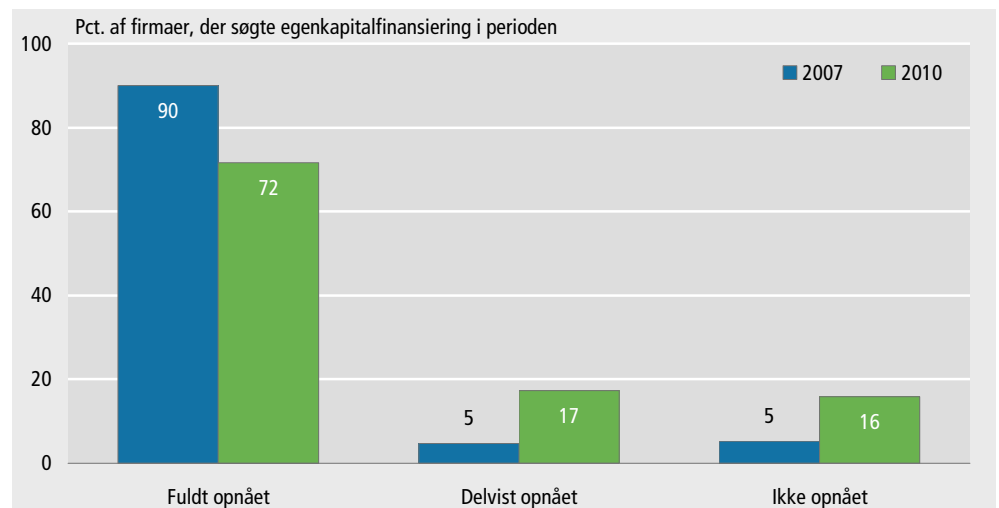
Figur 2.8 Lånesøgende firmaer efter bedste udfald i perioden

Andel, der fuldt opnåede egenkapitalfinansiering, faldt også

Andelen af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, steg fra 3 pct. i 2007 til 6 pct. i 2010. Blandt disse firmaer faldt andelen, der fuldt opnåede den søgte egenkapitalfinansiering, i et omfang, der relativt svarer til det betydelige fald inden for lånefinansiering. I 2007 opnåede 90 pct. af de firmaer, der søgte at opnå egenkapitalfinansiering, denne fuldt ud, men i 2010 var andelen faldet til 72 pct. Ligesom det var tilfældet inden for lånefinansiering, steg andelen af firmaer, der søgte og delvist eller slet ikke opnåede den søgte egenkapitalfinansiering, til hhv. 17 pct. og 16 pct.

Figur 2.9 Udfald af søgt egenkapitalfinansiering

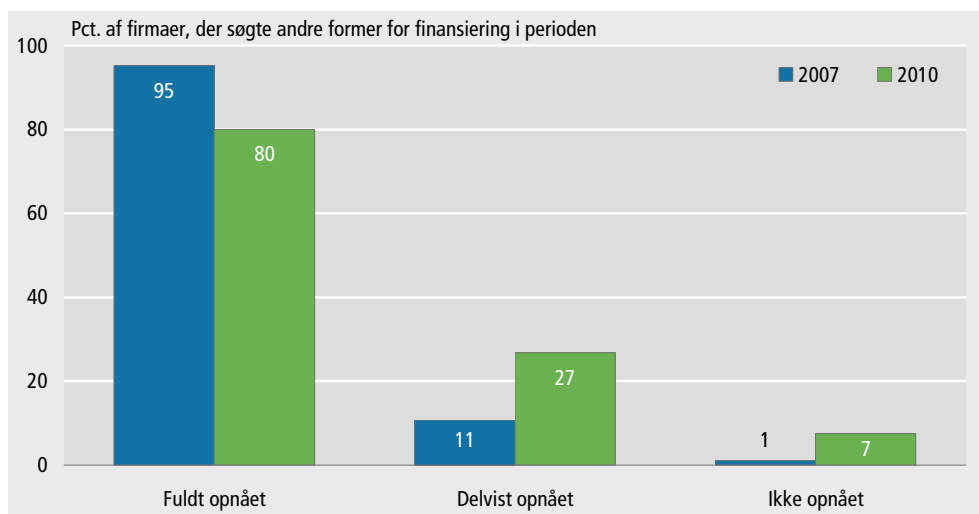

Samme tendens inden for andre former for finansiering

Blandt firmaerne, der søgte at opnå andre former for finansiering, var tendensen overordnet den samme som inden for låne- og egenkapitalfinansiering. Andelen, der søgte andre former for finansiering og opnåede denne fuldt ud, faldt således fra 95 pct. til 80 pct., hvilket dog var et relativt mindre fald end inden for de to andre finansieringsformer. Andelen, der søgte og oplevede kun delvist at opnå andre former for finansiering, steg fra 11 pct. til 27 pct., en højere andel af delvist opnået i 2010 end

inden for låne- og egenkapitalfinansiering. Andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering og oplevede ikke at opnå denne, steg til 7 pct. i 2010, men dette var betydeligt lavere end de 23 pct. og 16 pct., der oplevede ikke at opnå den søgte låne- og egenkapitalfinansiering i samme periode.

Figur 2.10 Udfald af søgte andre former for finansiering

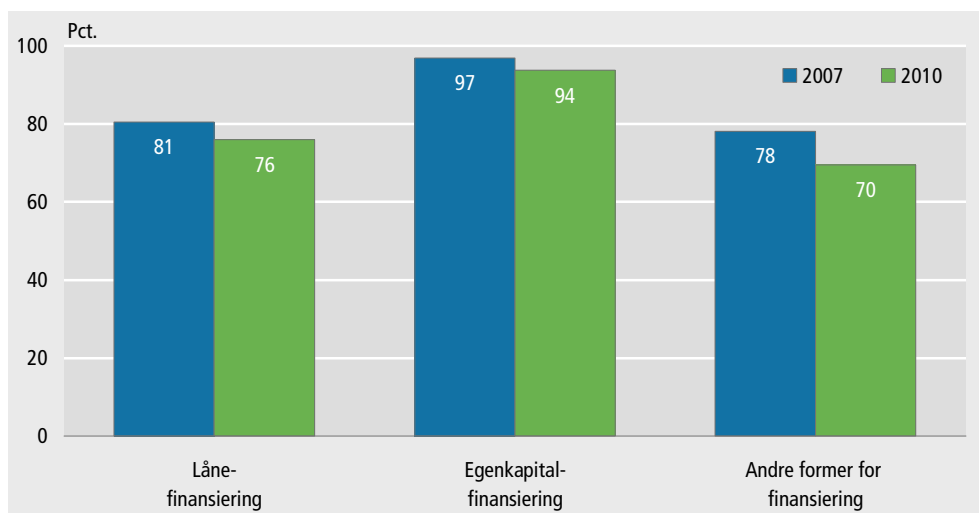

2.4 Hvorfor søgte firmaerne ikke finansiering?

Mange søgte ikke finansiering

Selvom andelen af firmaer, der søgte at opnå finansiering, steg betydeligt i 2010 sammenholdt med tre år tidligere, var der fortsat relativt mange firmaer, der *ikke* forsøgte at opnå lånefinansiering, egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering. I 2007 var det hele 81 pct. af firmaerne, der *ikke* forsøgte at opnå lånefinansiering. I 2010 var dette faldet til 76 pct. Tilsvarende var andelen, der ikke forsøgte at opnå andre former for finansiering, faldet fra 78 pct. til 70 pct. Da blot en meget lille andel af samtlige firmaer forsøgte at opnå egenkapitalfinansiering, var andelen af firmaer, der ikke forsøgte at opnå denne form for finansiering, ganske høj i begge perioder (hhv. 97 pct. og 94 pct.).

Figur 2.11 Andel af firmaer, der ikke søgte finansiering. Fordelt på finansieringsform

Årsager til ikke at søge finansiering

Der kan være mange grunde til, at et firma vælger ikke at søge finansiering i en given periode. Først og fremmest kan det skyldes, at firmaet i situationen ikke har behov for at få tilført yderligere kapital. For den enkelte finansieringsform kan det naturligvis også skyldes, at firmaet fravælger denne til fordel for en alternativ finansieringsform,

eksempelvis at firmaet søger at frigøre likvide midler gennem leasing frem for at optage et lån. Herudover kan der være tale om, at firmaet vurderer mulighederne for at opnå den søgte finansiering og betingelserne herfor som værende ufordelagtige, eller at firmaets ejer ønsker at fastholde den eksisterende kontrol og ejerskabsfordeling i firmaet. I undersøgelsen er firmaerne derfor blevet bedt om uddybende begrundelse for, hvorfor de har valgt ikke at søge den enkelte finansieringsform i den enkelte periode, som beskrevet i nedenstående boks.

Boks 2.1 Årsager til ikke at søge finansiering

Hvorfor søgte virksomheden ikke lånefinansiering?

- Intet behov for finansiering
- Søgte egenkapitalfinansiering/andre former for finansiering
- Anså det ikke for muligt at opnå lånefinansiering
- Anså det kun for muligt at opnå lånefinansiering til for høj en rente
- Anså at løbetid og andre lånebetingelser ville være ufordelagtige
- Andre årsager

Hvorfor søgte virksomheden ikke egenkapitalfinansiering?

- Intet behov for finansiering
- Ønskede ikke at afgive ejerskab og kontrol
- Søgte lånefinansiering/andre former for finansiering
- Anså det ikke for muligt at opnå egenkapitalfinansiering
- Anså det kun for muligt at opnå egenkapitalfinansiering til for lav en pris
- Anså at andre betingelser ville være ufordelagtige
- Andre årsager

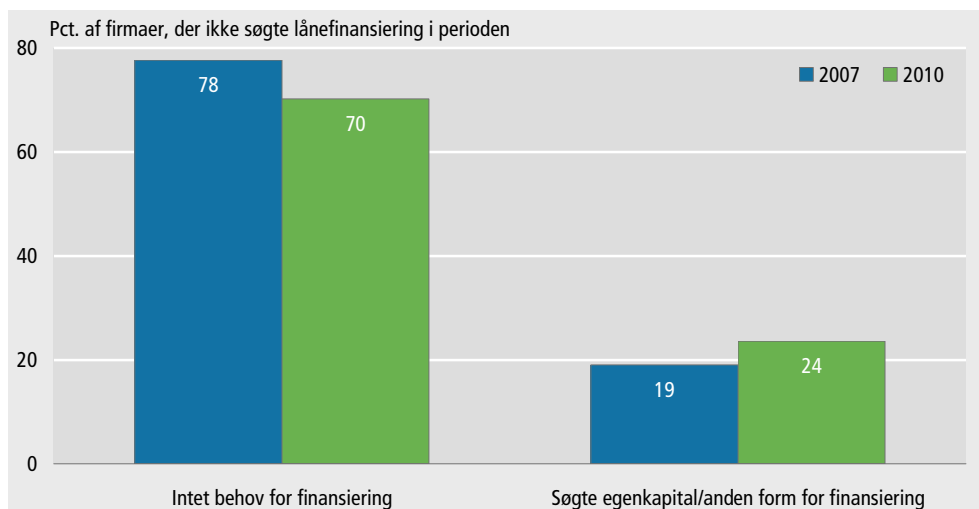
Hvorfor søgte virksomheden ikke andre former for finansiering?

- Intet behov for finansiering
- Ønskede ikke at afgive kontrol
- Søgte lånefinansiering/egenkapitalfinansiering
- Anså det ikke for muligt at opnå denne type finansiering
- Anså det kun for muligt at opnå denne type finansiering til for høj en pris
- Anså at andre betingelser ville være ufordelagtige
- Andre årsager

De fleste havde intet behov for finansiering

Blandt de firmaer, der ikke søgte lånefinansiering, var begrundelsen for langt de fleste firmaers vedkommende, at de ikke havde behov for finansiering. Andelen af firmaer, der begrundede den manglende søgning af lånefinansiering på denne vis, faldt dog fra 78 pct. i 2007 til 70 pct. i 2010. Herudover er den mest udbredte begrundelse for ikke at søge lånefinansiering, at firmaerne vælger at søge egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering i stedet. Andelen af firmaer, der begrundede den manglende søgning af lånefinansiering således, steg fra 19 pct. til 24 pct.

Figur 2.12 Årsager til ikke at søge lånefinansiering

Egenkapitalfinansiering vs. ejerskab og kontrol

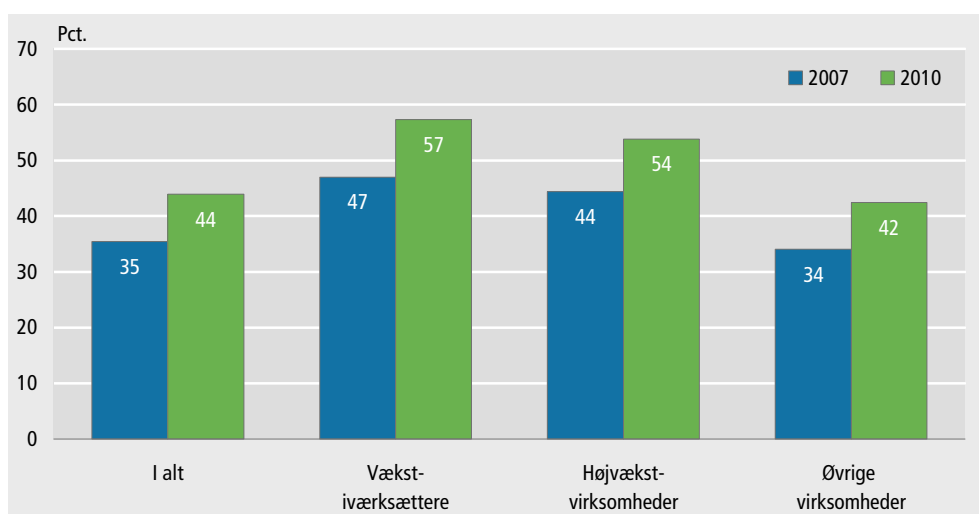
Det samme niveau og mønster i begrundelserne for ikke at søge gør sig gældende blandt de firmaer, der ikke søgte egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering. Langt størsteparten angiver, at de ikke havde behov for finansiering eller, at de valgte at søge en af de to andre former for finansiering. Dog begrundes 9 pct. af den meget høje andel af firmaer, der i 2010 ikke søgte egenkapitalfinansiering, dette med, at firmaet ikke ønskede at afgive ejerskab og kontrol. I 2007 blev denne begrundelse givet af 8 pct. af de firmaer, der ikke søgte egenkapitalfinansiering.

2.5 Vækstiværksættere og adgang til finansiering

Langt højere andel af vækstiværksætterne søgte finansiering

Sammenligner man vækstiværksætterne med de øvrige firmaer, var der betydelig forskel på den andel, der søgte finansiering – og forskellen var større i 2010 end i 2007. Således steg andelen af vækstiværksættere, der søgte finansiering, fra 47 pct. til 57 pct., mens den for de øvrige firmaers vedkommende steg fra 34 pct. til 42 pct. Også blandt højvækstvirksomhederne var der relativt flere der søgte finansiering, end blandt de øvrige firmaer.

Figur 2.13 Andel af firmaer, der søgte finansiering. Efter vækstkategori

Relativt flere vækstiværksættere opnåede ikke lån

37 pct. af de lånesøgende vækstiværksættere oplevede i 2010 ikke at opnå det søgte lån. Sammenholdt hermed var der 29 pct. af de lånesøgende højvækstvirksomheder og 21 pct. af de øvrige firmaer, der oplevede ikke at opnå det søgte lån. Andelen af lånesøgende vækstiværksættere, der oplevede kun delvist at opnå den søgte lånefi-

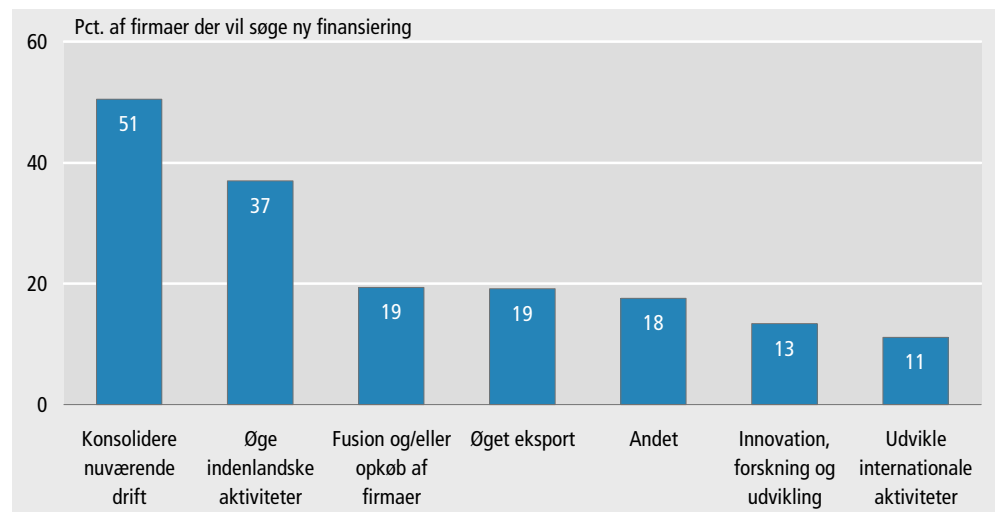
nansiering, var på 32 pct. og således også højere, end det var tilfældet blandt højvækstvirksomhederne (23 pct.) og de øvrige virksomheder (24 pct.). Til gengæld var andelen af lånesøgende vækstiværksættere, der oplevede fuldt at opnå den søgte lånefinansiering, på 65 pct. og dermed ikke væsentligt forskellig fra de to andre grupper (hhv. 64 og 70 pct.).

2.6 Fremtidigt behov for finansiering

Hvert andet firma vil konsolidere driften

28 pct. af firmaerne i undersøgelsen angiver, at de sandsynligvis vil søge ny finansiering inden udgangen af 2013. Blandt disse firmaer angiver 51 pct. en konsolidering af den nuværende drift som et af formålene med forventeligt at søge finansiering. 37 pct. anser en forøgelse af de indenlandske aktiviteter som et af formålene, mens 19 pct. angiver fusion og/eller opkøb af firmaer. Øget eksport er et af formålene for 19 pct. af firmaerne, der forventer at søge ny finansiering, mens 13 pct. peger på innovation, forskning og udvikling som et formål med at søge ny finansiering. Udvikling af internationale aktiviteter er blandt formålene for 11 pct. af firmaerne, mens 18 pct. angiver andre formål med at søge ny finansiering.

Figur 2.14 Formål med at søge ny finansiering inden udgangen af 2013

3. Lånefinansiering

Lånefinansiering i fokus

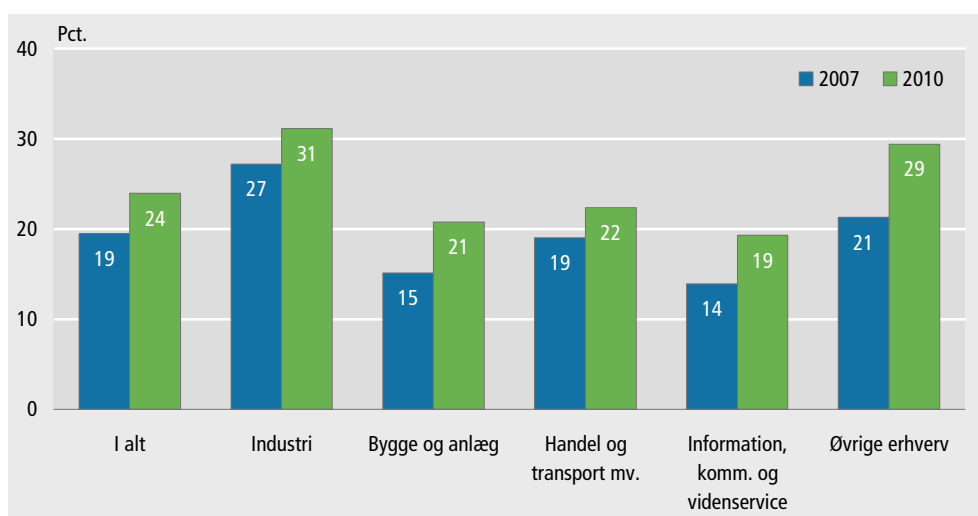
I dette kapitel redegøres nærmere for undersøgelsens resultater vedrørende lånefinansiering.

3.1 Lånefinansiering og lånefinansieringskilder

Stigende andel søgte lånefinansiering

Andelen af firmaer, der søgte finansiering, steg som tidligere nævnt betydeligt i 2010 sammenholdt med tre år tidligere. Andelen af firmaer, der søgte lånefinansiering, steg således fra 19 pct. i 2007 til 24 pct. i 2010. Stigningen var gældende inden for samtlige brancher. Den højeste andel af lånesøgende firmaer var inden for industri. Her steg andelen fra 27 pct. i 2007 til 31 pct. tre år senere. Inden for information, kommunikation og vidensservice søgte blot 14 pct. lånefinansiering i 2007, og i 2010 var denne andel steget til 19 pct.

Figur 3.1 Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering

Primære kilder til lånefinansiering

Når et firma ønsker at optage et lån, hvad enten det er for at skabe mulighed for ekspansion eller for at sikre den fortsatte drift af firmaet, kan det opnås hos en række forskellige kilder. Banker og sparekasser er en af de primære kilder til lånefinansiering. Det danske realkreditsystem er ligeledes en væsentlig brik for erhvervslivet, og realkreditinstitutter er således også en af de primære kilder til lånefinansiering for firmaer i Danmark.

Andre kilder til lånefinansiering

Denne undersøgelse belyser også en række andre, potentielt væsentlige kilder til lånefinansiering for erhvervslivet. Et firmas eksisterende ejere eller direktører kan ligeledes være en væsentlig kilde til et lån, ligesom et firma kan søge at opnå et lån blandt firmaets ansatte eller af familie, venner eller andre enkeltpersoner uden for virksomheden. Herudover kan der være tilfælde, hvor det er firmaets samarbejdspartnere eller andre, ikke-finansielle virksomheder i firmaets netværk, der yder firmaet et lån.

Boks 3.1 Lånefinansieringskilder i undersøgelsen

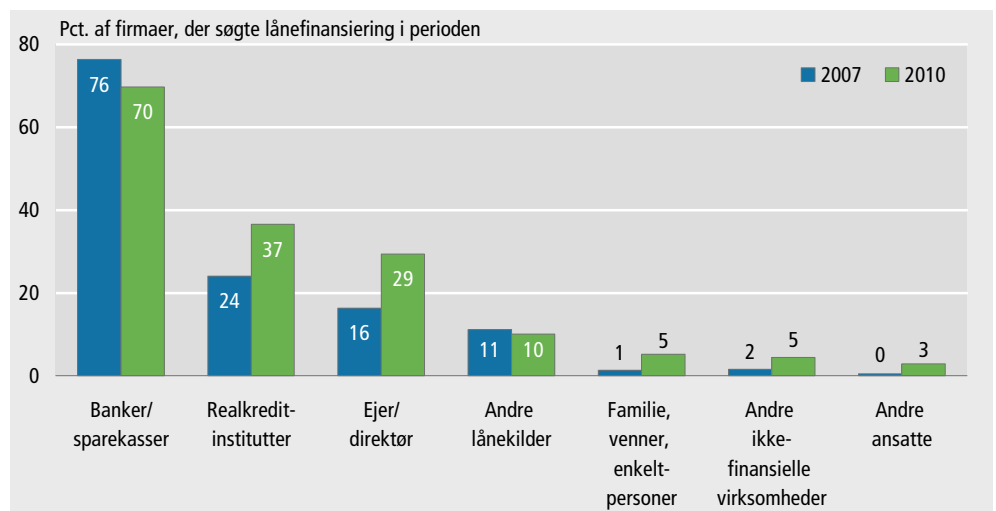
I undersøgelsen er firmaerne blevet bedt om at oplyse, fra hvilke af følgende kilder, der er søgt lånefinansiering i 2007 og 2010:

- Virksomhedens ejer(e)/direktør(er)
- Andre ansatte i virksomheden
- Familie, venner, andre enkeltpersoner uden for virksomheden
- Banker/sparekasser
- Realkreditinstitutter
- Andre ikke-finansielle virksomheder, fx samarbejdspartnere
- Andre lånekilder, fx finansieringsselskaber

Banker og sparekasser den primære lånekilde ...

Banker og sparekasser er uden sammenligning den finansieringskilde, hvor langt den største andel af de lånesøgende firmaer søger at opnå lån. I 2010 søgte 70 pct. af firmaerne, der ønskede lånefinansiering, at opnå et lån i en bank eller sparekasse. Dette var noget lavere end i 2007, hvor 76 pct. af de lånesøgende firmaer søgte lån i banker og sparekasser. Til sammenligning søgte 24 pct. lån i et realkreditinstitut, mens 16 pct. søgte lån af den eller de eksisterende ejere eller direktører.

Figur 3.2 Andel af lånesøgende firmaer, der søgte lånefinansiering. Efter kilde

... men relativt flere søgte lån fra andre kilder

Til gengæld søgte en stigende andel af de lånesøgende firmaer at opnå lån i realkreditinstitutterne og hos de eksisterende ejere eller direktører. Andelen af lånesøgende firmaer, der søgte lån hos realkreditinstitutterne, steg fra 24 pct. til 37 pct. Andelen, der søgte at opnå lån hos de eksisterende ejere eller direktører, steg fra 16 til 29 pct.

Firmaer inden for bygge og anlæg søgte i højere grad lån i banken ...

Firmaerne inden for bygge og anlæg skiller sig lidt ud i forhold til de øvrige brancher, idet hele 87 pct. af de lånesøgende firmaer inden for bygge og anlæg søgte lån i banker og sparekasser, sammenholdt med 76 pct. samlet set. Til gengæld søgte blot 9 pct. af disse firmaer at opnå det ønskede lån af de eksisterende ejere eller direktører, og her var den samlede andel på 16 pct. Billedet ændrede sig dog i 2010, idet en betydeligt højere andel af firmaerne inden for bygge og anlæg søgte at opnå det ønskede lån af ejere og direktører (31 pct.), ligesom andelen, der søgte det ønskede lån i banker og sparekasser, faldt fra 87 pct. til 76 pct. i 2010.

... mens firmaer inden for information, kommunikation og vidensservice søgte hos ejere og direktører

Firmaer inden for information, kommunikation og vidensservice, der ønskede at opnå lånefinansiering, søgte til gengæld i langt højere grad end firmaer i andre brancher at opnå denne af de eksisterende ejere eller direktører. I 2007 søgte 26 pct. af de lånesøgende firmaer inden for information, kommunikation og vidensservice at opnå lån fra denne kilde. I 2010 var andelen steget til 39 pct. Sammenholdt hermed steg den

tilsvarende andel for alle lånesøgende firmaer fra 16 til 29 pct. Til gengæld søgte en lavere andel af de lånesøgende firmaer inden for information, kommunikation og vidensservice at opnå lån i realkreditinstitutterne end hos de eksisterende ejere eller direktører. I alle andre brancher søgte en højere andel lån i realkreditinstitutterne end af de eksisterende ejere eller direktører.

Tabel 3.1 Søgte lånekilder. Efter branche

	I alt		Industri		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information, komm. og vidensservice		Øvrige erhverv	
	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010
	pct. af firmaer, der søgte lånefinansiering i perioden											
Banker/sparekasser .	76	70	75	74	87	76	72	62	76	73	83	75
Realkreditinstitutter ...	24	37	22	34	27	40	23	36	20	32	36	47
Ejer/direktør	16	29	17	27	9	31	16	29	26	39	20	23
Andre lånekilder ...	11	10	15	8	7	7	12	14	3	7	7	9

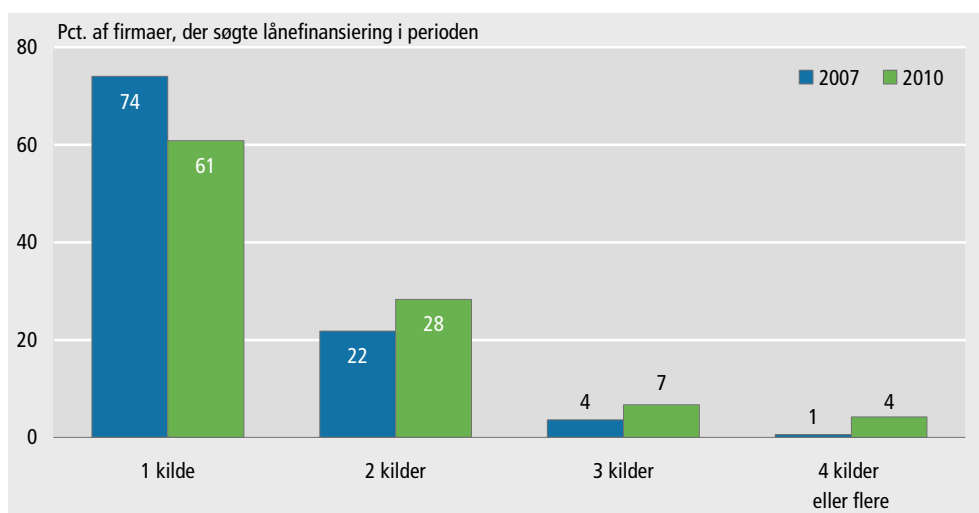
De fleste søgte kun lån fra én kilde i 2007 ...

Hovedparten af de lånesøgende firmaer søgte kun lån fra én lånefinansieringskilde. I 2007 søgte 74 pct. af firmaerne, der ønskede et lån, kun at opnå dette fra én kilde. 22 pct. søgte lån fra to kilder, og blot 4 pct. af firmaerne søgte lån fra 3 kilder. Andelen af lånesøgende firmaer, der søgte lån fra fire eller flere kilder, var i 2007 under 1 pct.

... men betydelig stigning i andel, der søgte lån fra mere end en kilde i 2010

I 2010 faldt andelen af de lånesøgende firmaer, der kun søgte lån fra en kilde, fra 74 til 61 pct. Andelen, der søgte at opnå lån fra henholdsvis to eller tre kilder, steg til gengæld fra 22 pct. til 28 pct. samt fra 4 til 7 pct. Andelen, der søgte lån fra fire eller flere kilder, steg til 5 pct.

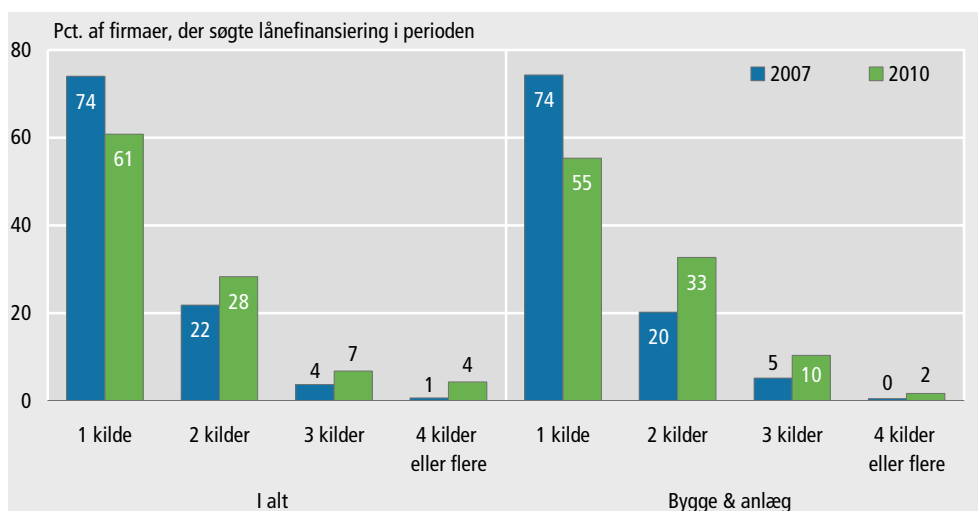
Figur 3.3 Antal søgte lånekilder. Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering

Firmaer inden for bygge og anlæg søgte i højere grad fra mere end en kilde

Især inden for bygge og anlæg steg andelen af lånesøgende firmaer, der søgte lånefinansiering fra mere end én kilde. Således steg andelen af lånesøgende firmaer inden for bygge og anlæg, der søgte lån fra to kilder, fra 20 pct. til 33 pct. sammenholdt med en samlet stigning fra 22 pct. til 28 pct. Herudover steg andelen af bygge- og anlægfirmar, der søgte lån fra tre kilder, fra 5 pct. til 10 pct. mod en samlet stigning fra 4 til 7 pct. Andelen af firmaer inden for bygge og anlæg, der kun søgte lån fra en kilde, faldt tilsvarende fra 74 pct. til 55 pct., mens andelen samlet set faldt fra 74 pct. til 61 pct.

Figur 3.4 Antal søgte lånekilder. Bygge og anlæg

3.2 Opnåede firmaerne den søgte lånefinansiering?

Udfald per kilde

Som nævnt i det foregående kapitel, faldt andelen af de lånesøgende firmaer, der oplevede at opnå den søgte lånefinansiering fuldt ud, i 2010 sammenholdt med 2007. Samtidig oplevede en stigende andel kun delvist eller slet ikke at opnå det søgte lån. I dette afsnit ser vi nærmere på andelen af de lånesøgende firmaer, der søgte at opnå lån fra de primære finansieringskilder, og med hvilket udfald.

Betydeligt lavere andel opnåede lån i banker og sparekasser

Samtidigt med, at andelen af de lånesøgende firmaer, der søgte at opnå lån i banker og sparekasser, samlet set faldt fra 76 pct. til 70 pct., faldt andelen af de lånesøgende firmaer, der fuldt opnåede denne i banker og sparekasser, ganske betydeligt. I 2007 søgte 70 pct. af de lånesøgende firmaer således lån i banker og sparekasser og opnåede denne fuldt ud. 4 pct. opnåede kun delvist den søgte lånefinansiering i banken eller sparekassen, mens 2 pct. oplevede slet ikke at opnå det søgte lån i banken eller sparekassen. I 2010 udgjorde de firmaer, der opnåede den søgte lånefinansiering fuldt ud i banker og sparekasser, 38 pct. af de lånesøgende firmaer. Til gengæld var det en betydeligt højere andel, der ikke eller kun delvist opnåede denne fra banker og sparekasser. Andelen, der delvist opnåede det søgte lån i banken eller sparekassen, steg således fra 4 til 17 pct. Andelen, der ikke opnåede det søgte lån, steg fra 2 til 14 pct.

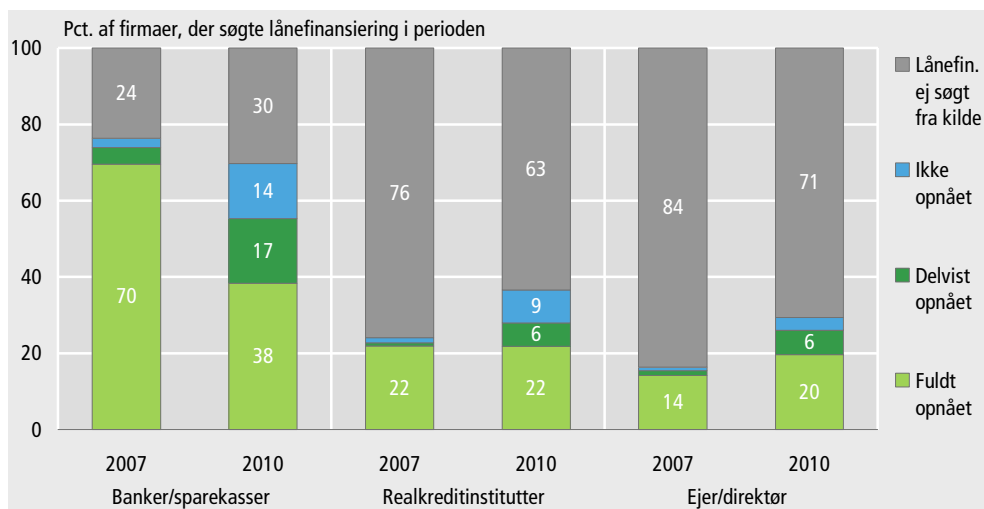
Uændret andel opnåede lån fuldt ud i realkreditinstitutterne

Andelen af de lånesøgende firmaer, der søgte lån i realkreditinstitutterne, steg ganske betydeligt fra 24 pct. i 2007 til 37 pct. i 2010. I modsætning til banker og sparekasser faldt andelen af de lånesøgende firmaer, der fuldt opnåede den søgte finansiering, imidlertid ikke. I begge perioder var andelen på 22 pct. Fra 2007 til 2010 steg andelen, der ikke opnåede det søgte lån i realkreditinstitutterne, således fra 1 pct. til 9 pct., mens andelen for delvist opnået steg fra 1 pct. til 6 pct.

Betydeligt højere andel opnåede lån af ejere eller direktører

En betydeligt højere andel af de lånesøgende firmaer søgte endvidere lån af den eller de eksisterende ejere eller direktører. Således steg andelen fra 16 pct. i 2007 til 29 pct. i 2010. Hertil kommer, at andelen af lånesøgende firmaer, der fuldt opnåede den søgte finansiering fra de eksisterende ejere eller direktører, steg fra 14 pct. til 20 pct. Andelen, der delvist opnåede lån, steg fra 1 pct. til 6 pct., mens andelen, der ikke opnåede det søgte lån, steg fra 1 pct. til 3 pct. af de lånesøgende firmaer.

Figur 3.5 Udfald af søgt lånefinansiering fra udvalgte finansieringskilder

Især bygge og anlæg skiftede kilde ...

Andelen af lånesøgende firmaer, der søgte lån i banker og sparekasser og fuldt opnåede denne, faldt betydeligt inden for alle brancher, og den tilsvarende andel samlet set var uændret for realkreditinstitutternes vedkommende. Blandt de lånesøgende firmaer inden for bygge og anlæg var der en betydelig stigning i andelen, der søgte og fuldt opnåede lånefinansiering fra de eksisterende ejere og direktører. Således søgte blot 9 pct. af disse firmaer lån fra denne kilde i 2007 – og opnåede det fuldt ud. I 2010 søgte og opnåede 24 pct. af de lånesøgende firmaer inden for bygge og anlæg lån af ejere og direktører. Også inden for handel og transport mv. faldt andelen af de lånesøgende firmaer, der søgte lån i banker og sparekasser, betydeligt (fra 72 pct. til 62 pct.), samtidigt med at andelen, der søgte lån af ejere og direktører steg (fra 16 pct. til 29 pct.). Andelen, der fuldt opnåede den søgte finansiering fra sidstnævnte kilde, steg fra 13 pct. i 2007 til 20 pct. i 2010.

... men også information, kommunikation og vidensservice

Inden for information, kommunikation og vidensservice var andelen af de lånesøgende firmaer, der søgte lån i banker og sparekasser, næsten uændret (fra 76 pct. til 73 pct.), mens en stigende andel af firmaerne søgte lån af ejere og direktører (fra 26 pct. til 39 pct.). For firmaerne inden for information, kommunikation og vidensservice steg andelen af de lånesøgende firmaer, der fuldt opnåede den søgte finansiering fra ejerne og direktørerne, imidlertid kun i mindre grad. Således opnåede 28 pct. det søgte lån fuldt ud mod 25 pct. den søgte finansiering i 2007.

Tabel 3.2 Udfald af søgt lånefinansiering fra primære kilder. Efter branche

	I alt		Industri		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information, komm. og videnservice		Øvrige erhverv	
	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010	2007	2010
	pct. af firmaer, der søgte lånefinansiering i perioden											
Banker/sparekasser												
Fuldt opnået . .	70	38	67	37	81	46	67	35	75	43	65	35
Delvist opnået .	4	17	6	22	3	17	3	13	0	13	13	20
Ikke opnået . . .	2	14	2	14	3	13	2	14	1	18	5	19
Ej søgt fra kilde	24	30	25	26	13	24	28	38	24	27	17	25
Realkreditinstitutter												
Fuldt opnået . .	22	22	17	16	27	25	23	25	19	20	30	27
Delvist opnået .	1	6	2	4	-	8	0	6	-	4	3	15
Ikke opnået . . .	1	9	3	14	1	8	0	6	1	8	3	5
Ej søgt fra kilde	76	63	78	66	73	60	77	64	80	68	64	53
Ejer/direktør												
Fuldt opnået . .	14	20	14	15	9	24	13	20	25	28	15	14
Delvist opnået .	1	6	3	8	-	5	0	6	-	9	4	4
Ikke opnået . . .	1	3	-	4	-	2	2	4	1	2	1	4
Ej søgt fra kilde	84	71	83	73	91	69	84	71	74	61	80	77

3.3 Hvorfor søgte firmaerne ikke lånefinansiering?

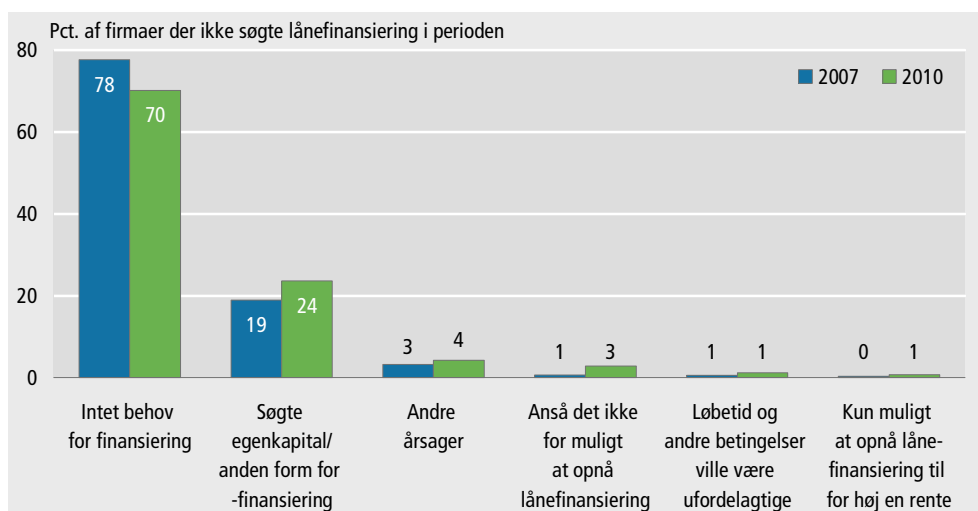
De fleste havde intet behov for finansiering

Blandt de firmaer, der ikke søgte lånefinansiering, var begrundelsen for langt de fleste firmaers vedkommende, at de ikke havde behov for finansiering, om end andelen af firmaer, der begrundede den manglende søgning af lånefinansiering på denne vis, faldt fra 78 pct. i 2007 til 70 pct. i 2010. Herudover er den mest udbredte begrundelse for ikke at søge lånefinansiering, at firmaerne vælger at søge egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering i stedet. Andelen, der begrundede den manglende søgning af lånefinansiering således, steg fra 19 pct. til 24 pct.

Få firmaer giver andre begrundelser

Meget få firmaer giver andre begrundelser end de nævnte. Andelen af firmaer, der ikke søgte lånefinansiering og begrundede dette med, at firmaet ikke anså det for muligt at opnå den ønskede lånefinansiering, steg fra 1 pct. i 2007 til 3 pct. i 2010. Kun 1 pct. af firmaerne, der ikke søgte lånefinansiering i 2010, begrundede dette med, at firmaet kun anså det for muligt at opnå lånefinansiering til for høj en rente eller med løbetid og andre ufordelagtige lånebetingelser.

Figur 3.6 Årsager til ikke søgt lånefinansiering

4. Egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering

Egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering

I dette kapitel redegøres mere detaljeret for firmaernes adgang til egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering. Da der var en ganske lav andel af firmaerne, der i 2010 og især i 2007 søgte egenkapitalfinansiering, er der ikke på alle områder grundlag for en mere detaljeret redegørelse, og på andre områder er kun resultater for 2010 medtaget.

4.1 Søgte firmaerne egenkapitalfinansiering og andre former for finansiering?

Lav, men stigende andel søgte egenkapitalfinansiering

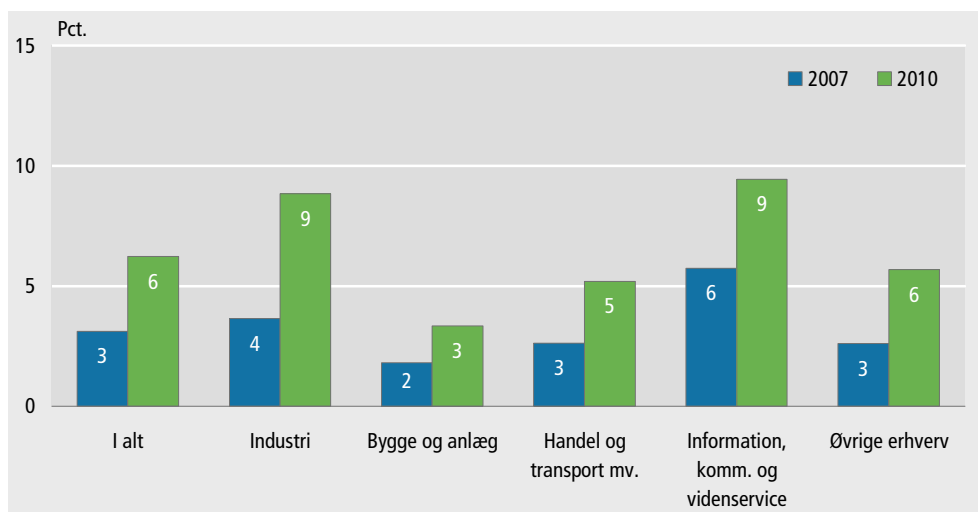
Som nævnt i kapitel 2 steg andelen af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, fra 3 pct. i 2007 til 6 pct. i 2010. Stigningen gjorde sig gældende inden for samtlige brancher.

Relativt flest søgte inden for industri samt information, kommunikation og vidensservice

Den branchemæssigt største andel af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, var inden for industri samt information, kommunikation og vidensservice. Her steg andelen fra hhv. 4 pct. til 9 pct. og fra 6 pct. til 9 pct. Inden for bygge og anlæg steg andelen fra 2 til 3 pct., mens den inden for handel og transport mv. steg fra 3 pct. til 5 pct. Inden for øvrige erhverv steg andelen fra 3 pct. til 6 pct.

Figur 4.1

Andel af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering

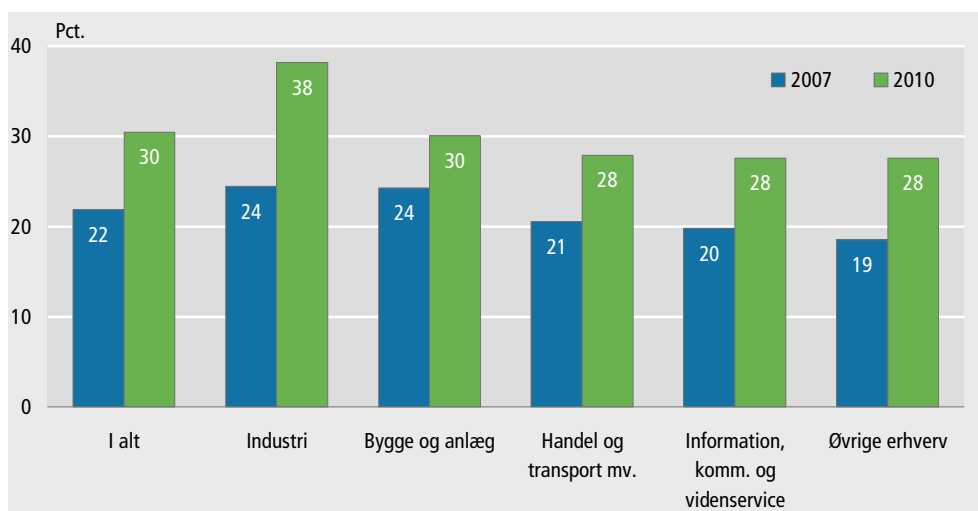
Betydelig stigning i andel, der søgte andre former for finansiering

Væsentligt flere firmaer søgte andre former for finansiering end egenkapitalfinansiering. Den samlede andel steg fra 22 pct. i 2007 til 30 pct. i 2010. Dermed var der ikke blot flere firmaer, der søgte andre former for finansiering, end det var tilfældet med lånefinansiering. Der var også en betydeligt højere stigning i andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering.

Især søgte flere inden for industrien

Inden for industrien steg andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering, mere end i de andre brancher. Mens 24 pct. søgte andre former for finansiering i 2007, var andelen i 2010 steget til 38 pct. Inden for bygge og anlæg steg andelen fra 24 pct. til 30 pct., mens de tilsvarende tal for handel og transport mv. var hhv. 21 pct. og 28 pct. Firmaerne inden for information, kommunikation og vidensservice samt øvrige erhverv søgte i lidt mindre omfang andre former for finansiering (hhv. 20 pct. og 19 pct.), men også her steg andelen (til 28 pct. i begge brancher).

Figur 4.2 Andel af firmaer, der søgte andre former for finansiering

4.2 Finansieringskilder

Kilder til egenkapitalfinansiering

Ved egenkapitalfinansiering forstås finansieringsmidler eller andre værdier, der gives til gengæld for ejerskab i virksomheden, i modsætning til lånefinansiering, hvor der optages gæld med udsigt til tilbagebetaling fra firmaets side, og hvor udlåner ikke opnår en position som (med-)ejer af firmaet. Boks 4.1 nedenfor redegør for de kilder til egenkapitalfinansiering, der indgår i undersøgelsen om adgang til finansiering. Flere af disse finansieringskilder kan også indgå som lånefinansiering, jf. kapitel 3.

Boks 4.1 Kilder til egenkapitalfinansiering

I undersøgelsen er firmaerne blevet bedt om at oplyse, fra hvilke af følgende kilder, de søgte egenkapitalfinansiering i 2007 og 2010:

- Nuværende ejer(e), herunder aktieudvidelse
- Direktør(er), ikke tidl. ejere
- Andre ansatte i virksomheden
- Business angels, dvs. enkeltpersoner, der skyder egne midler i unoterede selskaber og samtidigt indgår som aktiv sparringspartner
- Familie, venner og personer ikke omfattet ovenfor
- Venture kapital selskaber, dvs. kapital fra investeringselskab bestående af flere investorer
- Andre ikke-finansielle virksomheder, fx samarbejdspartnere
- Børsnotering
- Banker/sparekasser
- Realkreditinstitutter
- Andre finansielle enheder, fx kreditformidlere, der ikke driver indlånsvirksomhed
- Offentlige og andre kilder ikke omfattet ovenfor

De fleste søger af ejerelgennem aktieudvidelse

I det foregående kapitel viste undersøgelsens resultater, at lånesøgende firmaer i ganske betydeligt omfang søger finansiering fra de samme få kilder, og at en relativt lille del af firmaerne søger lån af mere end én kilde. Blandt de firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, gør det samme sig gældende. Hele 72 pct. af firmaerne søgte således egenkapitalfinansiering fra den eller de nuværende ejere, herunder eventuelt i form af aktieudvidelse. Det var ikke blot en betydeligt højere andel end for nogle af

de andre kilders vedkommende, men der var også tale om en væsentligt stigende andel (fra 63 pct. i 2007).

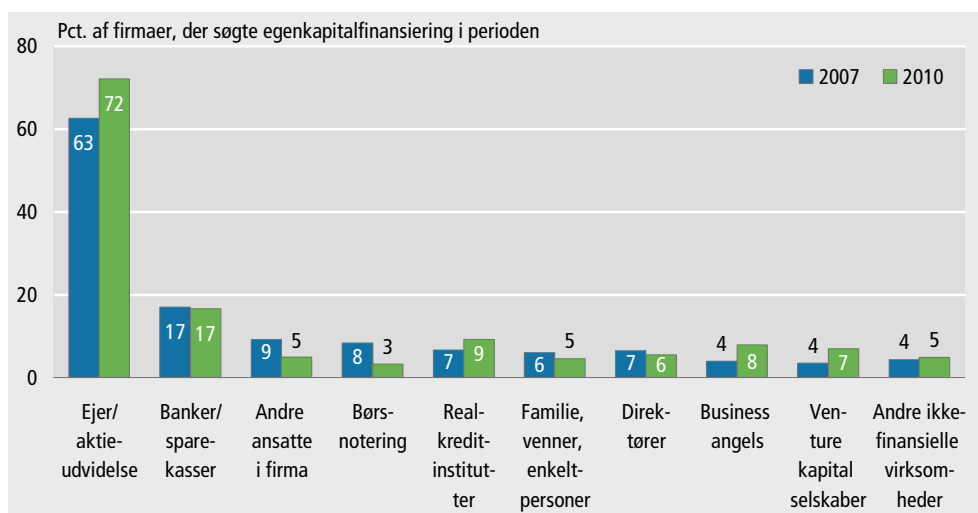
Banker og sparekasser den næstmest anvendte kilde

Banker og sparekasser er ligeledes en af de primære kilder til finansiering, når det kommer til egenkapitalfinansiering. Således søgte 17 pct. af de firmaer, der ønskede at opnå egenkapitalfinansiering, denne i banker og sparekasser. I 2010 var andelen uændret.

Færre søgte gennem børsnotering, flere i realkreditinstitutterne

Andelen af firmaer, der søgte at opnå udefra kommende egenkapitalfinansiering gennem børsnotering, udgjorde i 2007 8 pct., og der var således flere firmaer, der søgte denne form for finansiering ved børsnotering end i eksempelvis realkreditinstitutter, hvor andelen var 7 pct. Til gengæld faldt andelen, der søgte egenkapitalfinansiering gennem børsnotering, til 3 pct. i 2010, mens andelen for realkreditinstitutternes vedkommende steg til 9 pct.

Figur 4.3 Andel, der søgte egenkapitalfinansiering. Efter kilde

Andre former for finansiering

Andre former for finansiering er en relativt heterogen kategori, der omfatter bl.a. overtræk og kassekredit, leasing, fremrykket betaling og forudbetaling fra kunder samt handelskredit fra leverandører.

Boks 4.2 Andre former for finansiering

I undersøgelsen er firmaerne blevet bedt om at oplyse, hvilke andre former for finansiering, der er søgt i 2007 og 2010:

- Overtræk eller kassekredit
- Fremrykket betaling og forudbetaling (fra kunder)
- Handelskredit (fra leverandører)
- Leasing
- Factoring
- Mezzanin- eller hybridfinansiering, dvs. finansiering, der giver udlåner ret til at konvertere lån til ejerandel, hvis lån ikke overholdes
- Udenrigshandels- og eksportstøtte
- Subventionerede og offentligt støttede lån
- Anden offentlig støtte (fra danske myndigheder)
- Offentlige myndigheder uden for Danmark samt internationale organisationer
- Andre finansieringsformer og -midler

De fleste søgte overtræk og kassekredit

Hele 63 pct. af de firmaer, der søgte andre former for finansiering, søgte i 2007 mulighed for at benytte overtræk og kassekredit, der dermed var den mest søgte kilde blandt andre former for finansiering. I 2010 var andelen steget til 69 pct.

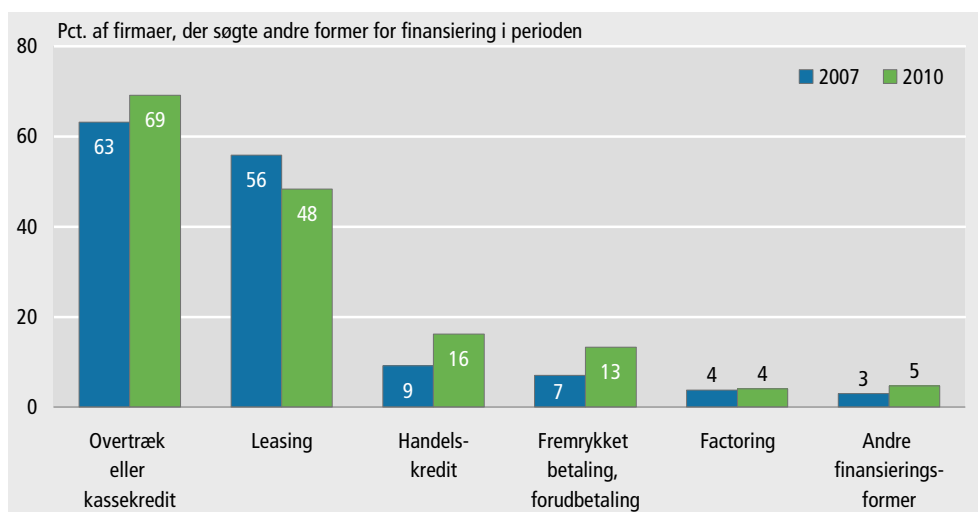
Hvert andet firma søgte at lease

Hvert andet firma, der søgte andre former for finansiering i 2010, søgte herudover at benytte sig af leasing. I 2010 var andelen 48 pct., et fald fra 56 pct. i 2007. Der var til gengæld en stigende andel af firmaerne, der benyttede sig af handelskredit fra firmaets leverandører og af fremrykket betaling og forudbetaling fra firmaets kunder. Andelen, der søgte at benytte sig af handelskredit, steg fra 9 pct. til 16 pct., mens fremrykket betaling og forudbetaling blev forsøgt benyttet af 13 pct. i 2010 mod 7 pct. tre år tidligere. Andelen, der søgte factoring, var uændret (4 pct.), mens andre finansieringsformer og -kilder blev søgt i 3 pct. af tilfældene i 2007 og 5 pct. i 2010.

Firmaer søgte stort set ikke de øvrige

Der var næsten ingen firmaer, der forsøgte at udnytte de øvrige muligheder under denne kategori. Det gælder for mezzanin- eller hybridfinansiering, udenrigshandels- og eksportstøtte, subventionerede og offentligt støttede lån, anden offentlig støtte fra danske myndigheder eller fra offentlige myndigheder uden for Danmark samt fra internationale organisationer, at i ingen af tilfældene søgte mere end 1 pct. af firmaerne i 2010 at udnytte disse former for finansiering.

Figur 4.4 Andel der søgte andre former for finansiering. Efter form

4.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?

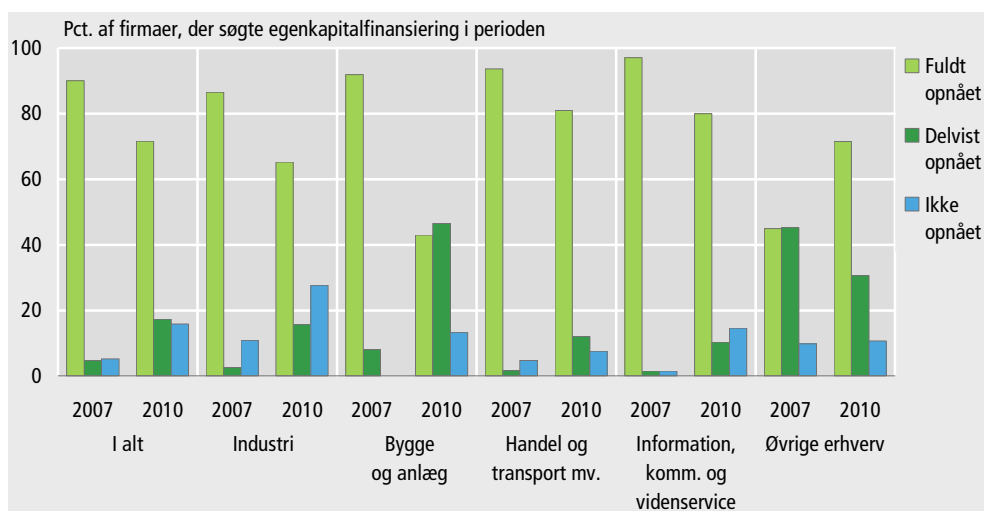
Også faldende andel, der fuldt opnåede egenkapitalfinansiering

Som det var tilfældet med lånefinansiering, var der en betydeligt lavere andel af firmaerne, der søgte egenkapitalfinansiering, og som fuldt opnåede denne. Samlet set faldt denne andel fra 90 pct. i 2007 til 72 pct. i 2010. Andelen af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering og oplevede ikke eller delvist at opnå denne, steg fra hhv. 5 pct. til 16 pct. og fra 5 pct. til 17 pct.

Især faldt andelen inden for bygge og anlæg

Andelen af firmer, der søgte og fuldt opnåede egenkapitalfinansiering, faldt relativt mest inden for bygge og anlæg. Her opnåede 92 pct. af firmaerne, der søgte egenkapitalfinansiering, denne fuldt ud i 2007. I 2010 var andelen faldet til 43 pct. Til gengæld steg andelen, der søgte egenkapitalfinansiering, og som oplevede delvist at opnå denne, relativt mere inden for bygge og anlæg (fra 8 pct. til 46 pct.), end det var tilfældet inden for andre brancher. Også inden for industrien faldt andelen af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering, og fuldt opnåede denne, fra 87 pct. i 2007 til 65 pct. i 2010, samtidigt med at en betydeligt andel af firmaerne inden for industri oplevede ikke at opnå det søgte (28 pct.), end det var tilfældet inden for de andre brancher. Inden for handel og transport mv. opnåede 81 pct. af firmaerne, der søgte egenkapitalfinansiering i 2010, denne fuldt ud, sammenholdt med 80 pct. inden for information, kommunikation og vidensservice samt 72 pct. inden for øvrige erhverv.

Figur 4.5 Udfald for egenkapitalsøgende firmaer. Efter branche

Samme overordnede tendens inden for andre former for finansiering

Blandt firmaerne, der søgt at opnå andre former for finansiering, var tendensen overordnet den samme som inden for låne- og egenkapitalfinansiering. Andelen, der søgte andre former for finansiering og opnåede denne fuldt ud, faldt således fra 95 pct. til 80 pct., hvilket dog var et relativt mindre fald end inden for de to andre finansieringsformer. Andelen, der søgte og oplevede kun delvist at opnå andre former for finansiering, steg fra 11 pct. til 27 pct. Dette er en højere andel af delvist opnået end inden for både låne- og egenkapitalfinansiering i 2010. Andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering og oplevede ikke at opnå denne, steg til 7 pct. i 2010, men dette var betydeligt lavere end de 23 pct. og 16 pct., der oplevede ikke at opnå den søgte låne- og egenkapitalfinansiering i samme periode.

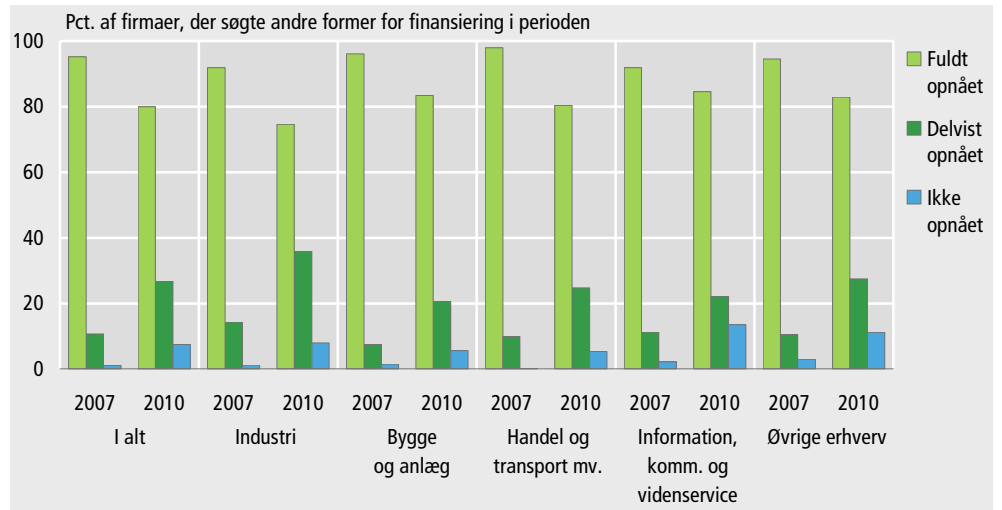
Betydeligt fald i fuldt opnået inden for industri

Andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering, og som fuldt opnåede denne, faldt mest mærkbart inden for industrien fra 92 pct. i 2007 til 75 pct. i 2010. Sammenholdt hermed faldt den tilsvarende andel inden for bygge og anlæg fra 96 pct. til 83 pct., inden for handel og transport mv. fra 98 pct. til 80 pct. og inden for information, kommunikation og vidensservice fra 92 pct. til 85 pct. Inden for øvrige erhverv faldt andelen fra 95 pct. til 83 pct. Samtidigt var der dog en væsentlig større andel af firmaerne inden for industri, der søgte andre former for finansiering, og som oplevede delvist at opnå denne. Her steg andelen således fra 14 pct. til 36 pct. sammenholdt med en stigning fra 8 pct. til 21 pct. inden for bygge og anlæg samt fra 10 pct. til 25 pct. inden for handel og transport mv. Inden for information, kommunikation og vidensservice steg den tilsvarende andel fra 11 pct. til 22 pct., mens den inden for øvrige erhverv steg fra 11 pct. til 27 pct.

Højeste andel ikke opnået inden for information, kommunikation og vidensservice

Information, kommunikation og vidensservice er den branche, hvor den største andel af firmaerne, der i 2010 søgte andre former for finansiering, oplevede ikke at opnå denne. Her var andelen steget til 14 pct. mod blot 2 pct. tre år tidligere. Sammenholdt hermed steg den tilsvarende andel fra 1 pct. til 8 pct. inden for industri, fra 1 pct. til 6 pct. inden for bygge og anlæg, og fra under 1 pct. til 5 pct. inden for handel og transport mv. Blandt firmaerne i øvrige erhverv steg andelen fra 3 pct. til 11 pct.

Figur 4.6 Udfald for firmaer, der søgte andre former for finansiering

5. Vækst, iværksætteri og adgang til finansiering

Vækst, vækstiværksættere og højvækstvirksomheder

Iværksætteri og skabelsen af nye firmaer og arbejdspladser har længe været højt på den erhvervspolitiske dagsorden, og med de seneste års økonomiske udvikling er interessen for nye firmaer og deres vækstbetingelser ikke blevet mindre. Det samme gælder for de firmaer, der måske ikke er helt så nye, men som klarer sig bedre end gennemsnittet, hvad angår firmaernes vækst. Derfor har undersøgelsen om små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering fra udgangspunktet haft til hensigt specifikt at belyse adgangen til finansiering for de såkaldte vækstiværksættere og højvækstvirksomheder.

Boks 5.1 Vækstiværksættere og højvækstvirksomheder

Kort sagt er vækstiværksættere nye firmaer, der lever op til en række kriterier relateret til en tre-årig vækstperiode i årene efter, at de blev dannet. Mere specifikt er vækstiværksættere for år 2008 således firmaer, der var reelt nye i erhvervsdemografisk forstand i årene 2003 eller 2004, og som ved begyndelsen af vækstperioden i 2005 havde 10 eller flere ansatte. Herudover kræves det, at firmaet havde en gennemsnitlig vækst på min. 20 pct. årligt i antallet af ansatte i vækstperioden 2005-2008, svarende til en samlet vækst på 72,8 pct. over den treårige periode. Højvækstvirksomheder er firmaer, der ikke var reelt nye i 2003 eller 2004, men som i øvrigt lever op til de samme kriterier.

I dansk sammenhæng er vækstiværksættere dog defineret således, at den nedre grænse på 10 eller flere ansatte i begyndelsen af vækstperioden er ændret til 5 eller flere ansatte, idet en så relativt høj størrelsesmæssig grænse ikke er anset som anvendelig i en dansk erhvervsmæssig sammenhæng. Grænsen på minimum fem ansatte er fastlagt ud fra den betragtning, at små virksomheder med høj procentvis – men i absolutte tal lille – vækst ikke skal kategoriseres som vækstiværksættere.

Vækstiværksættere og højvækstvirksomheder i nærværende undersøgelse er således firmaer, der lever op til de danske kriterier for vækstperioden 2005 til 2008, og som for vækstiværksætternes vedkommende var reelt nye i 2003 eller 2004. Det skal dog understreges, at grupperne ikke vil være direkte sammenfaldende med de endelige "årgange", idet der i denne undersøgelse er anvendt en række yderligere kriterier til afgrænsning af populationen, jf. tidligere beskrivelse heraf. Hertil kommer, at der ved dannelse af population og stikprøve endnu ikke forelå de årlige opgørelser for firmaernes aktivitet, herunder beskæftigelse, der sædvanligvis anvendes.

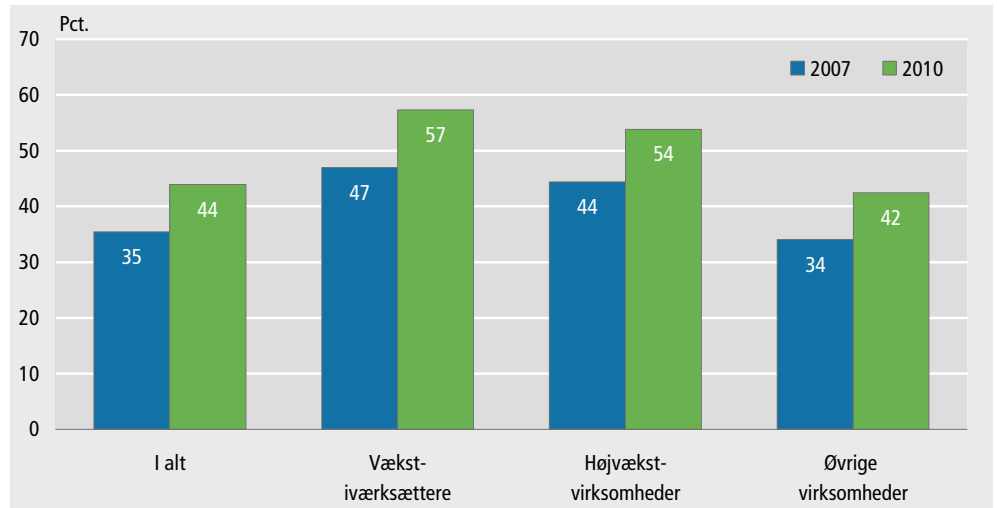
Anm.: Der henvises til definition i *Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics* (2007 ed.)

5.1 I hvilken udstrækning søgte grupperne finansiering?

Langt højere andel af vækstiværksætterne søgte finansiering

Sammenligner man vækstiværksætterne med de øvrige firmaer, var der betydelig forskel på den andel, der søgte finansiering – og forskellen var større i 2010 end i 2007. Således steg andelen af vækstiværksættere, der søgte finansiering, fra 47 pct. til 57 pct., mens den for de øvrige firmaers vedkommende steg fra 34 pct. til 42 pct. Også blandt højvækstvirksomhederne var der relativt flere, der søgte finansiering, end blandt de øvrige firmaer.

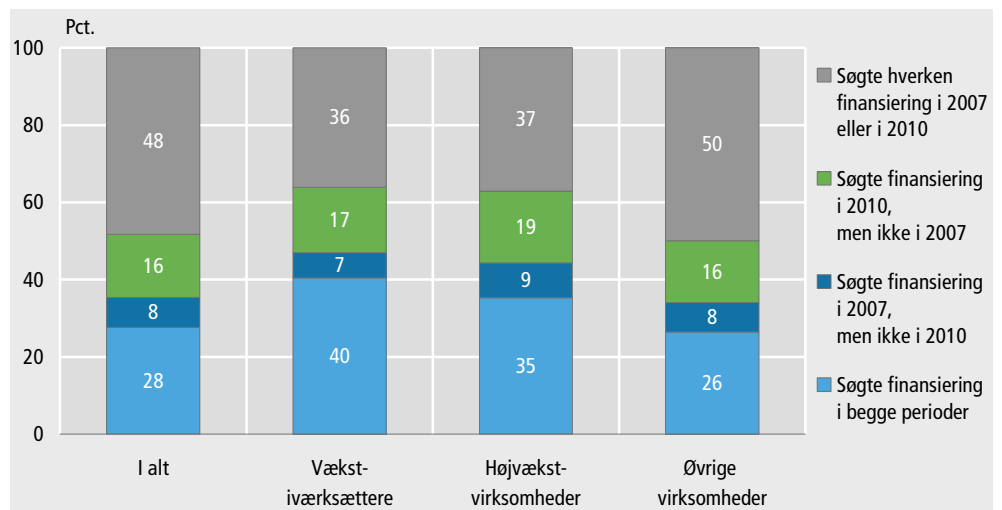
Figur 5.1 Andel af firmaer, der søgte finansiering. Efter vækstkategori

Flere vækstiværksættere søgte i begge perioder, færre i ingen af perioderne

Der var en betydeligt højere andel af vækstiværksætterne, der både søgte finansiering i 2007 og i 2010, end det var tilfældet blandt højvækstvirksomheder og øvrige virksomheder. Samlet søgte 28 pct. af firmaerne finansiering i begge perioder, men for vækstiværksætterne var den tilsvarende andel 40 pct. Blandt højvækstvirksomhederne søgte 35 pct. finansiering i begge perioder, og andelen var 26 pct. for de øvrige firmaer. Samtidigt var der en væsentligt lavere andel af vækstiværksætterne, der ikke søgte finansiering i nogen af perioderne. 36 pct. af vækstiværksætterne søgte hverken finansiering i 2007 eller i 2010. Tilsvarende var det halvdelen (50 pct.) af firmaerne i gruppen af øvrige, der ikke søgte finansiering i nogen af årene. Blandt højvækstvirksomhederne var andelen ligeledes betydeligt lavere, idet 37 pct. af disse hverken søgte finansiering i 2007 eller 2010.

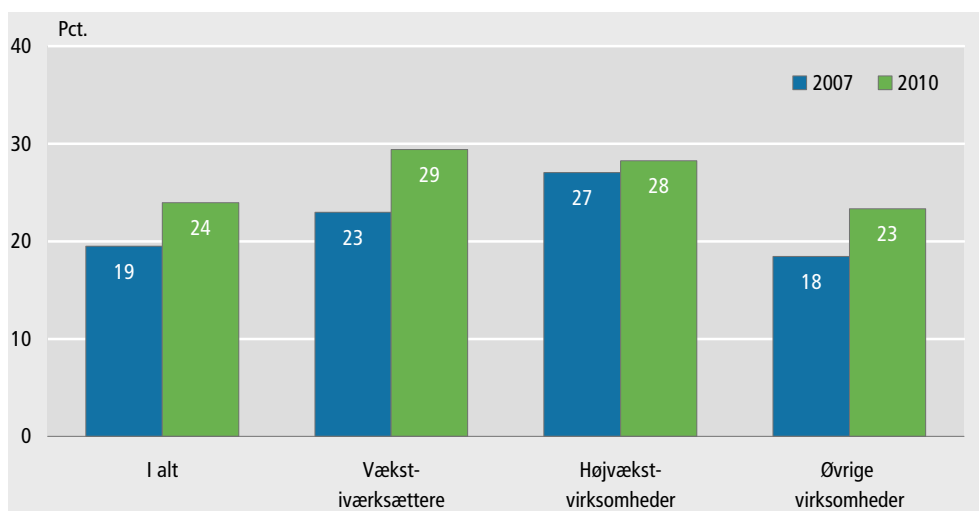
Figur 5.2 Andel af firmaer, der søgte finansiering. Efter vækstkategori

3 af 10 vækstiværksættere søgte lånefinansiering

Mens 24 pct. af alle firmaer søgte lånefinansiering i 2010, var den tilsvarende andel for vækstiværksætterne 29 pct. Til sammenligning var andelen blandt højvækstvirksomheder ligeledes højere (28 pct.), mens andelen blandt de øvrige firmaer var på 23 pct. I forhold til 2007 steg andelen af vækstiværksættere, der søgte lånefinansiering, ganske betydeligt sammenlignet med de to andre vækst kategorier. Andelen steg således fra 23 pct. til 30 pct., mens andelen af lånesøgende firmaer blandt højvækstvirksomhederne steg fra 27 pct. til 28 pct.

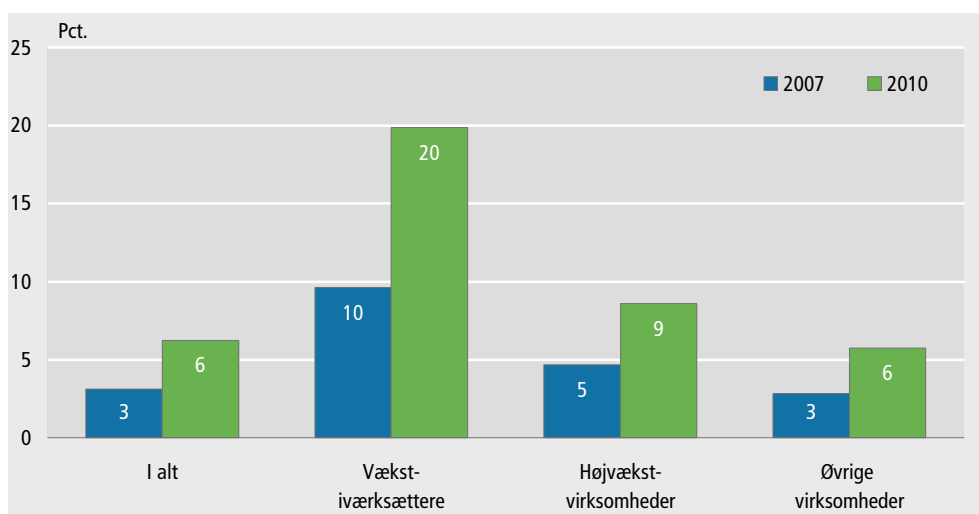
Figur 5.3 Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering. Efter vækstkategori

Hver femte vækstiværksætter søgte egenkapitalfinansiering

I 2010 søgte hele 20 pct. af vækstiværksætterne at opnå egenkapitalfinansiering. Dette er en betydeligt højere andel end de tilsvarende andele på 9 pct. af højvækstvirksomhederne og 6 pct. af de øvrige firmaer. I 2007 var andelen ligeledes betydeligt højere (10 pct.) end i de to andre grupper, hvor 5 pct. af højvækstvirksomhederne og 3 pct. af de øvrige firmaer søgte at opnå egenkapitalfinansiering.

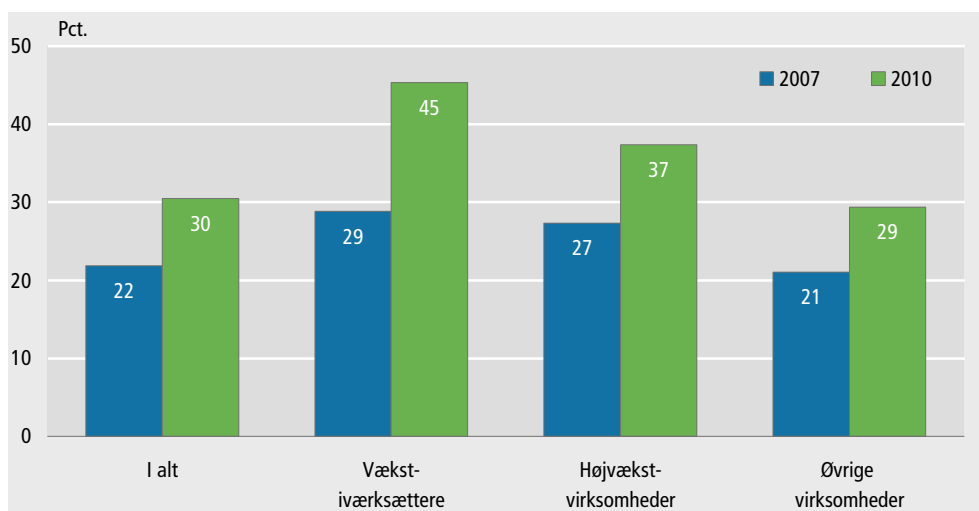
Figur 5.4 Andel af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering. Efter vækstkategori

Næsten hver anden vækstiværksætter søgte andre former for finansiering

I 2010 søgte hele 45 pct. af vækstiværksætterne herudover at opnå andre former for finansiering. Sammenlignet med 2007 var der tale om en betydelig stigning, idet andelen her var på 29 pct. Også en relativt høj andel af højvækstvirksomhederne (37 pct.) søgte at opnå andre former for finansiering i 2010, mens den tilsvarende andel blandt de øvrige firmaer var på 29 pct. I alle tre vækst kategorier steg andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering, betydeligt.

Figur 5.5 Andel af firmaer, der søgte andre former for finansiering. Efter vækstkategori

5.2 Finansieringskilder

Udvalgte kilder i 2010

Antallet af firmaer i gruppen af vækstiværksættere er forholdsvist lavt, og grundlaget for en detaljeret fordeling på de enkelte finansieringskilder ikke vurderet som værende tilstrækkeligt for 2007. For 2010 præsenteres resultater for udvalgte finansieringskilder.

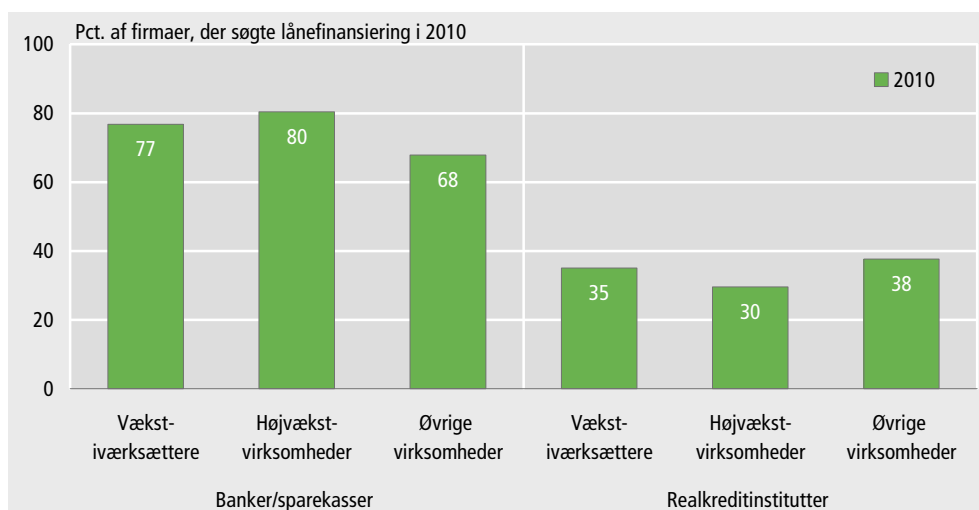
Flest søgte i banker og sparekasser

Blandt vækstiværksætterne søgte 77 pct. af de lånesøgende firmaer lån i bank eller sparekasse, mens 80 pct. af de lånesøgende højvækstvirksomheder gik den samme vej. Den tilsvarende andel blandt de øvrige firmaer var betydeligt lavere (68 pct.).

Færre højvækstvirksomheder søgte i realkreditinstitutter

Sammenlignet med vækstiværksætterne og gruppen af øvrige firmaer, hvor hhv. 35 pct. og 38 pct. af de lånesøgende firmaer valgte at søge lån i realkreditinstituttet, var den tilsvarende andel blandt højvækstvirksomhederne på 30 pct.

Figur 5.6 Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering fra udvalgte kilder. Efter vækstkategori

Fleere højvækstvirksomheder søgte at benytte overtræk og kassekredit

Sammenlignet med vækstiværksætterne og gruppen af øvrige firmaer, søgte en noget højere andel af højvækstvirksomhederne muligheden for at benytte sig af overtræk og kassekredit. Således søgte 77 pct. i denne gruppe at benytte overtræk og kassekredit, mens den tilsvarende andel var 72 pct. blandt vækstiværksætterne og 68 pct. blandt de øvrige firmaer.

Samme andel anvendte leasing

Andelen af firmaer, der søgte at benytte sig af leasing, var næsten identisk for de tre grupper. Således søgte 51 pct. af vækstiværksætterne at bruge leasing, mens andelen blandt højvækstvirkksomheder og øvrige firmaer var 52 pct. og 48 pct.

Flere vækstiværksættere brugte fremrykket betaling og forudbetaling

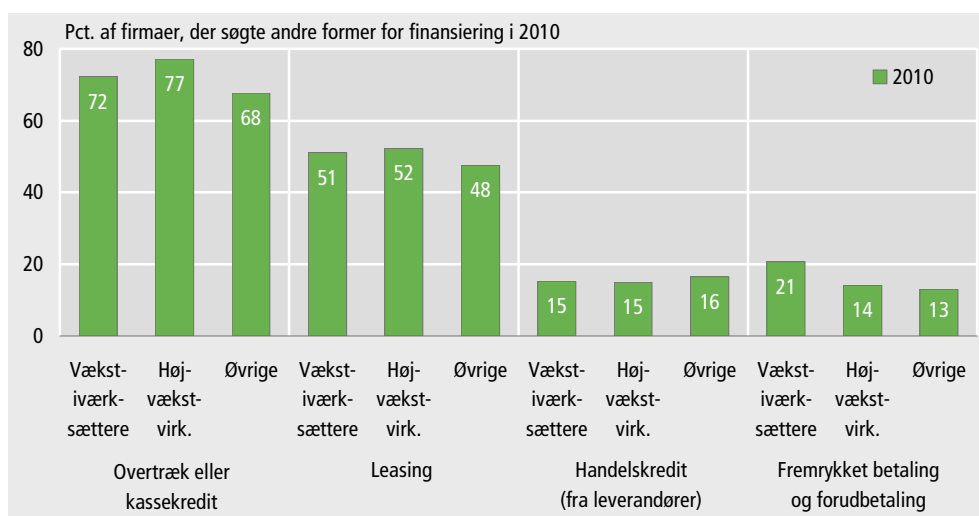
Finansiering gennem fremrykket betaling og forudbetaling fra firmaets kunder er, en af de muligheder, som et stigende antal firmaer benyttede sig af i 2010 sammenholdt med tre år tidligere. Blandt vækstiværksætterne var andelen af firmaer, der søgte at benytte sig af denne mulighed, på 21 pct. i 2010, hvilket er en højere andel end blandt højvækstvirkksomhederne (14 pct.) og gruppen af øvrige firmaer (13 pct.).

Vækstiværksættere og højvækstvirkksomheder benyttede sig heller ikke af de øvrige muligheder

Endelig skal det bemærkes, at der ikke synes at være relativt flere vækstiværksættere eller højvækstvirkksomheder, der har benyttet sig af den række af øvrige finansieringsmuligheder, der indgår under andre former for finansiering, end det generelt var tilfældet, jf. afsnit 4.2.

Figur 5.7

Andel af firmaer, der søgte andre former for finansiering fra udvalgte kilder. Efter vækstkategori

5.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?

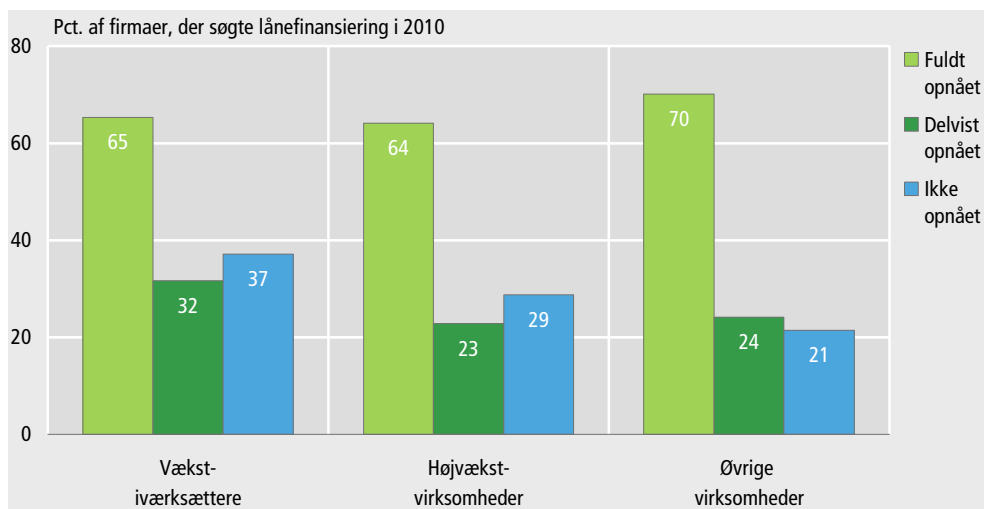
Betydeligt flere vækstiværksættere oplevede ikke at opnå lån ...

37 pct. af de lånesøgende vækstiværksættere oplevede i 2010 ikke at opnå det søgte lån. Sammenholdt hermed var der tilsvarende andel 29 pct. af de lånesøgende højvækstvirkksomheder og 21 pct. af de øvrige firmaer. Andelen af lånesøgende firmaer i disse to grupper, der oplevede delvist at opnå det søgte lån, var ligeledes væsentligt lavere end blandt vækstiværksætterne.

... dog fik 2 ud af 3 et lån

Andelen af lånesøgende vækstiværksættere, der fuldt opnåede et lån, var dog på 65 pct. og dermed ikke væsentligt forskellig fra end den tilsvarende andel blandt højvækstvirkksomhederne og øvrige firmaer.

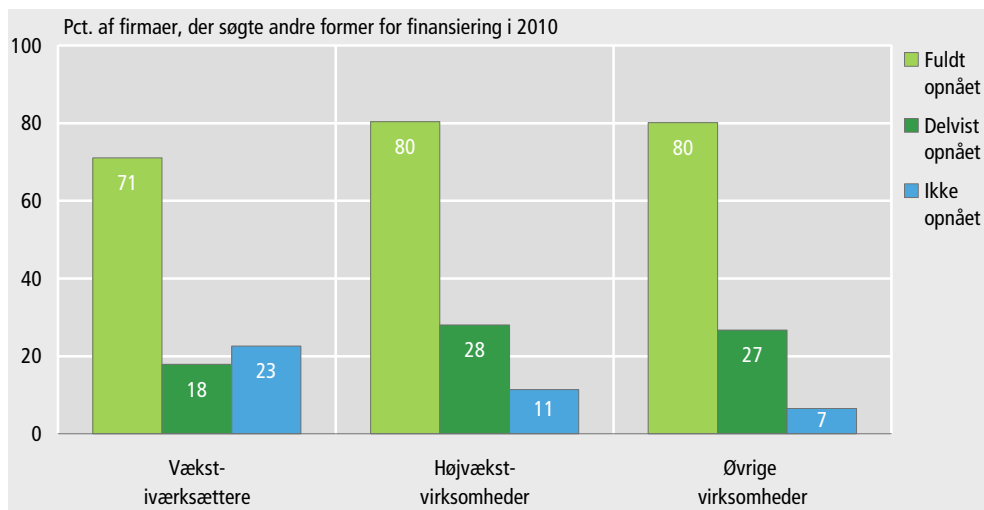
Figur 5.8 Udfald for lånesøgende firmaer. Efter vækstkategori

Relativt færre vækstiværksættere opnåede andre former for finansiering

Andelen af vækstiværksættere, der søgte og fuldt opnåede andre former for finansiering i 2010, var 65 pct. Den tilsvarende andel for højvækstvirksomhederne og gruppen af øvrige firmaer var i begge tilfælde på 70 pct. Endvidere oplevede en betydeligt større andel af de vækstiværksættere, der forsøgte at opnå andre former for finansiering, at de ikke opnåede denne. Andelen var på 37 pct. sammenholdt med hhv. 29 pct. og 21 pct. blandt højvækstvirksomhederne og de øvrige firmaer. Hertil kommer, at relativt færre vækstiværksættere, der søgte andre former for finansiering, oplevede delvist at opnå dette, sammenlignet med højvækstvirksomhederne og de øvrige firmaer.

Figur 5.9 Udfald for firmaer, der søgte andre former for finansiering. Efter vækstkategori

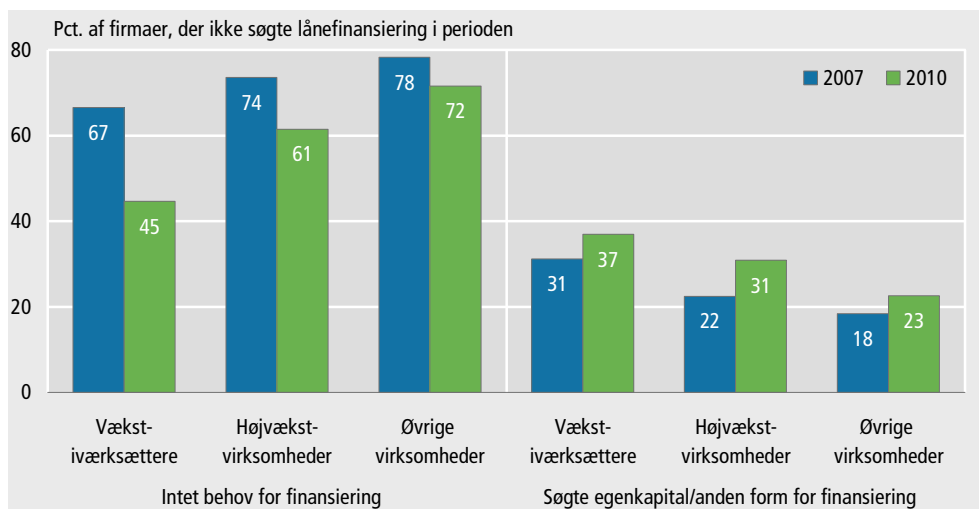

5.4 Begrundelser for ikke at søge finansiering

Samme begrundelser i de tre grupper

Begrundelserne, som firmaerne i de tre grupper giver for ikke at søge finansiering, er ikke mærkbart anderledes end det samlede billede, jf. afsnit 2.4. Dog er der blandt vækstiværksætterne en større andel, der begrundet manglende søgning af lån med, at firmaet har valgt at søge egenkapitalfinansiering eller andre former for finansiering, mens en relativt lavere andel af vækstiværksætterne angiver, at de intet behov havde for finansiering.

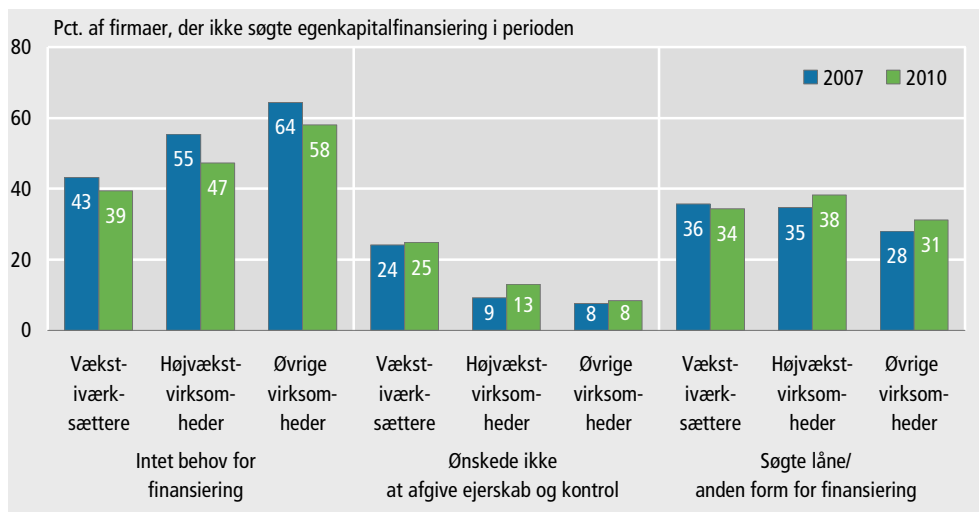
Figur 5.10 Årsager til ikke søgt lånefinansiering. Efter vækstkategori

Ejerskab og kontrol afholdt flere vækstiværksættere fra at søge egenkapitalfinansiering

Blandt de firmaer, der ikke søgte egenkapitalfinansiering, er der betydelig forskel i den andel af vækstiværksætterne i forhold til de to øvrige grupper, som begrundede dette med, at man ikke ønskede at afgive ejerskab og kontrol. Hele 24 pct. af de vækstiværksættere, der ikke søgte egenkapitalfinansiering i 2010, angav således dette som begrundelse – sammenholdt med 9 pct. af højvækstvirksomhederne og 8 pct. af de øvrige firmaer. Dette skal dog ses i relation til, at der også var en betydeligt højere andel af vækstiværksætterne end i de to andre grupper, der valgte at søge egenkapitalfinansiering i perioden, jf. afsnit 5.2.

Figur 5.11 Ejerskab og kontrol som grund til ikke at søge egenkapitalfinansiering. Efter vækstkategori

6. Firmastørrelse og adgang til finansiering

Firmastørrelse og finansiering

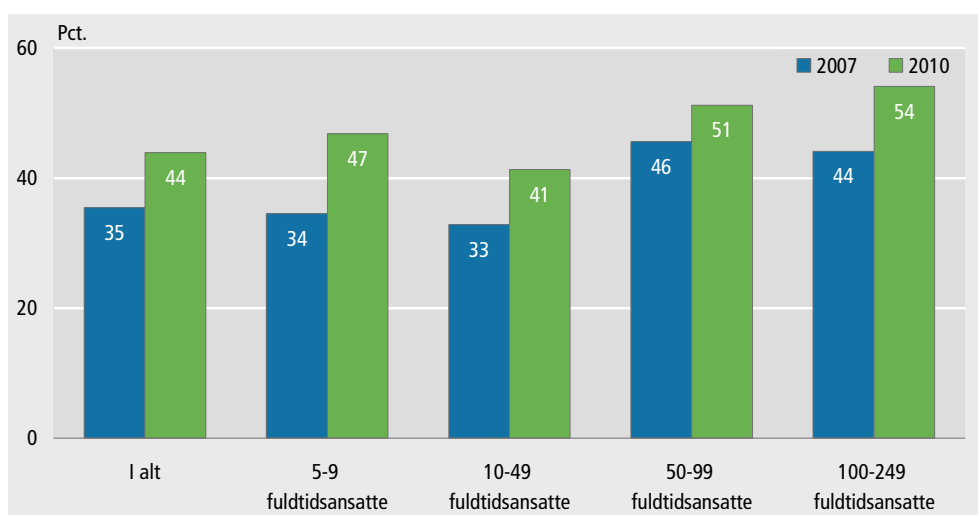
Et firmas størrelse er et af flere forhold, der kan være af betydning for såvel behovet for finansiering som for mulighederne for at få opfyldt et sådant behov. Der har dog i de seneste års debat om firmaers adgang til finansiering, både i Danmark og i andre lande, været udtrykt bekymring for især de mindre virksomheders muligheder for at opnå finansiering. Dette er en af årsagerne til, at undersøgelsen om adgang til finansiering fokuserer på de små og mellemstore virksomheder. I det følgende afsnit beskrives de anvendte størrelsesgrupperne nærmere, og herefter redegøres nærmere for undersøgelsens resultater for firmaer i forskellige størrelsesgrupper.

6.1 Søgte firmaerne finansiering?

Betydelig stigning i andel af mindre firmaer, der søgte at opnå finansiering

I 2010 steg andelen af firmaer, der søgte at opnå finansiering, inden for alle fire størrelsesgrupper. Især blandt firmaerne med 5-9 ansatte var der betydeligt flere firmaer, der søgte at opnå finansiering, og andelen steg fra 34 pct. i 2007 til 47 pct. i 2010. Også blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte steg andelen af søgende firmaer til hhv. 41 pct. og 51 pct. Det var dog fortsat blandt de største firmaer i undersøgelsen, dvs. med 100-249 ansatte, at firmaer der søgte at opnå finansiering udgjorde den højeste andel.

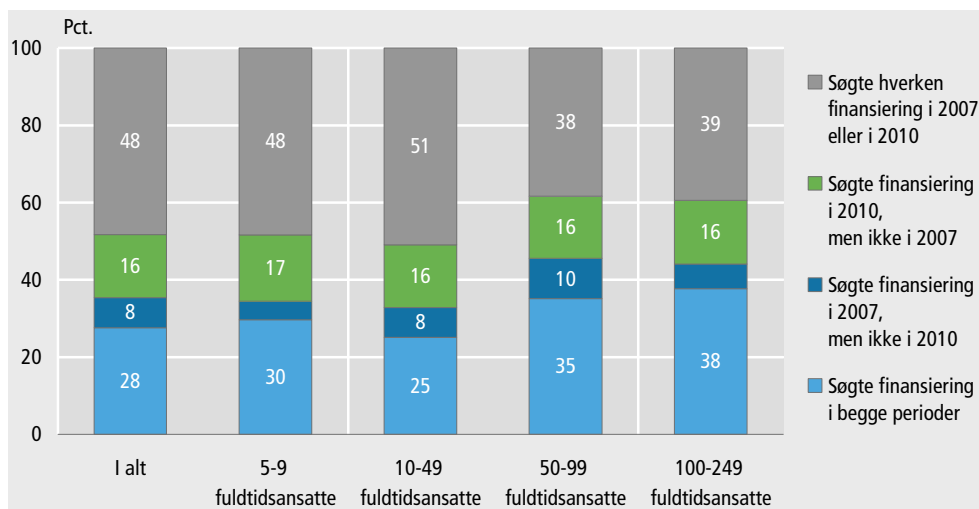
Figur 6.1 **Andel af firmaer, der søgte finansiering. Efter størrelsesgruppe**

Hvert andet firma med færre end 50 ansatte søgte hverken finansiering i 2007 eller i 2010

Der var en betydeligt højere andel af firmaer med mindst 50 ansatte der, der både søgte finansiering i 2007 og i 2010, end det var tilfældet blandt firmaer med færre end 50 ansatte. Samlet set søgte 28 pct. af firmaerne finansiering i begge perioder, men for firmaer med 50-99 ansatte var den tilsvarende andel 35 pct. og for firmaer med 100-249 ansatte var andelen 38 pct. Samtidigt var der blandt firmaerne med færre end 50 ansatte en væsentligt højere andel, der ikke søgte finansiering i nogen af perioderne. 51 pct. af firmaerne med 10-49 ansatte søgte hverken finansiering i 2007 eller i 2010.

Figur 6.2 Andel af firmaer, der søgte finansiering i en eller flere perioder. Efter størrelsesgruppe

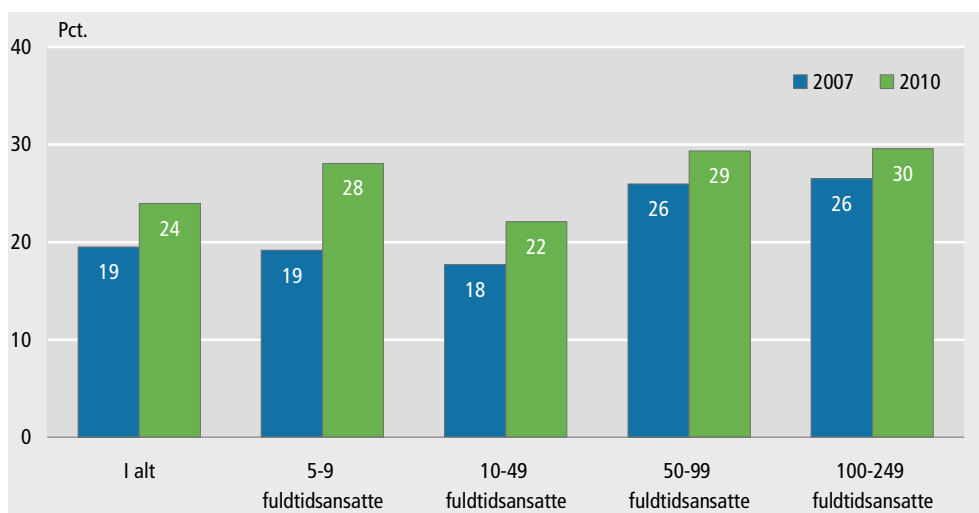
Større andel af lånesøgende blandt de større firmaer i 2007

I 2007 var der en større andel af firmaerne med mindst 50 ansatte, der søgte lånefinansiering, end det var tilfældet blandt firmaer med færre end 50 ansatte. Således søgte 19 pct. af firmaerne med mellem fem og ni ansatte lånefinansiering i 2007, og den tilsvarende andel var 18 pct. blandt firmaerne med 10-49 ansatte. I de to grupper af firmaer med hhv. 50-99 og 100-249 ansatte søgte 26 pct. lån i 2007.

Betydelig stigning i andel af lånesøgende, mindre firmaer

I 2010 var andelen af lånesøgende firmaer højere inden for alle fire størrelsesgrupper. Især blandt firmaerne med 5-9 ansatte var der betydeligt flere firmaer, der søgte at opnå lånefinansiering, og andelen steg fra 19 pct. i 2007 til 28 pct. i 2010. Også blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte steg andelen af lånesøgende firmaer til hhv. 22 pct. og 29 pct. Det var dog fortsat blandt de største firmaer i undersøgelsen, dvs. med 100-249 ansatte, at de lånesøgende firmaer udgjorde den højeste andel.

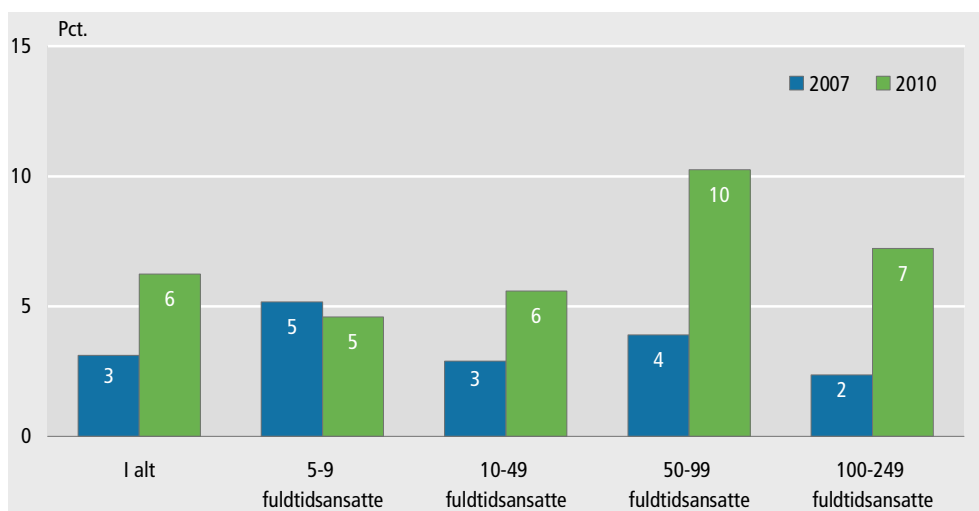
Figur 6.3 Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering. Efter størrelsesgruppe

Især de mellemstore søgte i højere grad egenkapitalfinansiering ...

Det var især blandt firmaerne med mellem 50-99 ansatte, at en stigende andel søgte egenkapitalfinansiering i 2010 sammenlignet med tre år tidligere. Således steg andelen fra 4 til 10 pct. i denne gruppe. Også blandt de større firmaer med 100-249 ansatte steg andelen mere end samlet set. Idet den samlede andel som nævnt steg fra 3 til 6 pct., var der 7 pct. af firmaerne i denne gruppe, der i 2010 søgte egenkapitalfinansiering, mod blot 2 pct. i 2007. Blandt firmaerne med 10-49 ansatte svarede den stigende andel til det samlede billede, dvs. en stigning fra 3 til 6 pct. Blandt firmaerne med 5-9 ansatte søgte en relativt højere andel (5 pct.) egenkapitalfinansiering i 2007 sammenlignet med de øvrige grupper, og i 2010 var denne andel uændret.

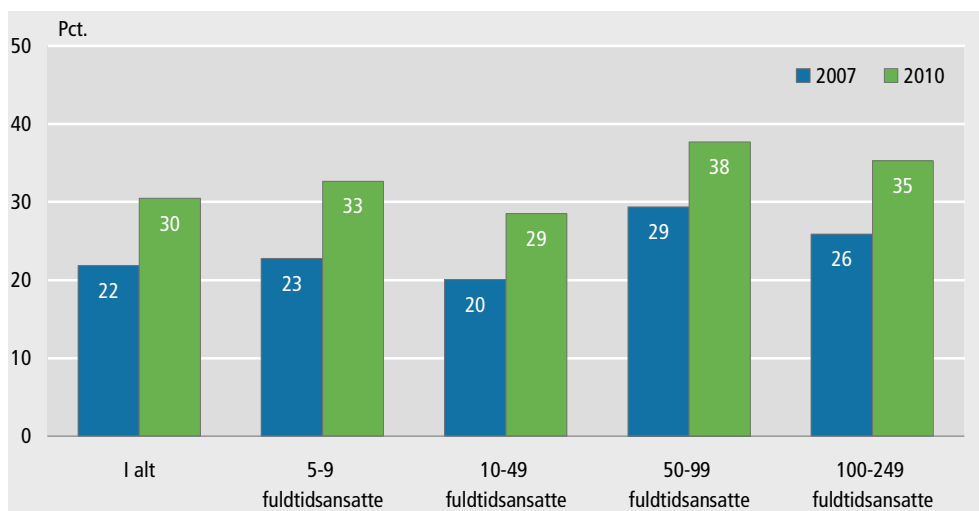
Figur 6.4 Andel af firmaer, der søgte egenkapitalfinansiering. Efter størrelsesgruppe

Stigende andel søgte andre former for finansiering

Sammenlignet med 2007 steg andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering i 2010, ganske betydeligt blandt firmaerne i alle fire størrelsesgrupper. Mens den samlede andel steg fra 22 pct. til 30 pct., søgte 33 pct. af firmaerne med 5-9 ansatte andre former for finansiering i 2010 sammenholdt med 22 pct. i 2007. Firmaerne med 10-49 ansatte var den gruppe, hvor den laveste andel søgte andre former for finansiering i 2007 (20 pct.). I 2010 var dette ligeledes tilfældet, men nu søgte 29 pct. af firmaerne i denne gruppe andre former for finansiering. I gruppen af firmaer med 50-99 ansatte søgte den højeste andel (29 pct.) af firmaerne andre former for finansiering i 2007, og dette var også gældende tre år senere, da andelen var steget til 38 pct. Blandt de største firmaer i undersøgelsen steg andelen fra 26 pct. til 35 pct.

Figur 6.5 Andel af firmaer, der søgte andre former for finansiering. Efter størrelsesgruppe

6.2 Finansieringskilder

Stor forskel på andel, der søger i banker og sparekasser

I 2007 søgte 69 pct. af lånesøgende firmaer med 50-99 ansatte lånefinansiering i banker og sparekasser, og det samme var tilfældet for lånesøgende firmaer med 100-249 ansatte. Blandt de mindre firmaer med hhv. 5-9 ansatte og 10-49 ansatte søgte en noget højere andel af de lånesøgende firmaer lån i banker og sparekasser, hhv. 78 og 79 pct. I 2010 faldt andelen af lånesøgende firmaer, der søgte lånefinansiering i banker og sparekasser, betydeligt blandt firmaer med 10-49 og med 100-249 ansatte fra 79 pct. til 70 pct. samt fra 69 pct. til 63 pct. Også blandt firmaerne med 5-9 ansatte faldt andelen, dog blot fra 78 pct. til 76 pct. Dermed var firmaer med 5-9

ansatte den gruppe i 2010, hvor den største andel af de lånesøgende firmaer søgte lån i banker og sparekasser. Blandt firmaerne med 50-99 ansatte steg andelen til gengæld fra 69 pct. til 70 pct.

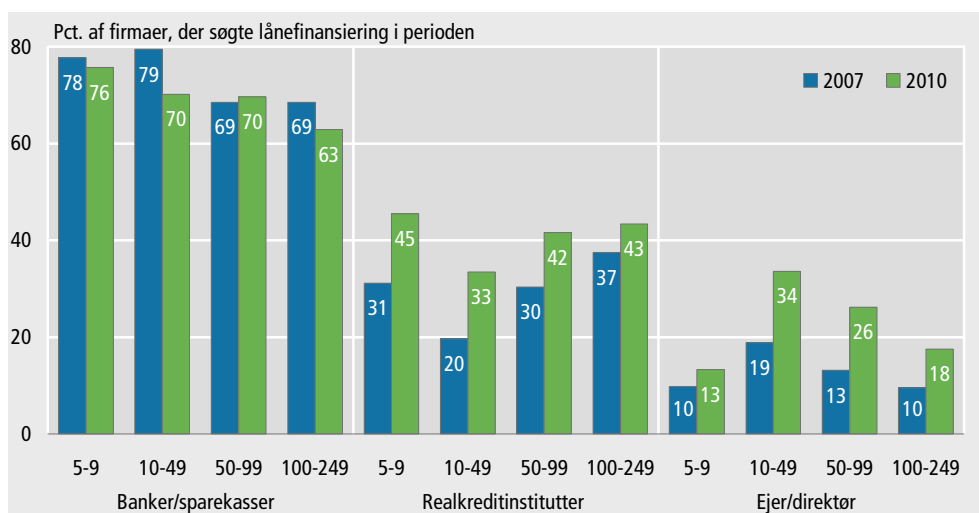
Højere andel i alle grupper søgte lån i realkreditinstitutter ...

Mens banker og sparekasser således er den finansieringskilde, hvor den højeste andel af lånesøgende firmaer inden for alle fire grupper søger lånefinansiering, var der en betydelig stigning i andelen af lånesøgende firmaer i alle fire grupper, der søgte lånefinansiering i realkreditinstitutter i 2010. Blandt firmaerne med 5-9 ansatte steg andelen således fra 31 pct. i 2007 til 45 pct. i 2010, svarende til at næsten halvdelen af de lånesøgende firmaer i denne gruppe søgte lån i realkreditinstitutter. Blandt firmaer med 10-49 ansatte søgte den laveste andel af de lånesøgende firmaer i 2007 at opnå lån i realkreditinstitutter. I 2010 var andelen fortsat lavere end i de øvrige grupper, på trods af en betydelig stigning fra 19 pct. til 33 pct. Blandt firmaer med 50-99 ansatte steg andelen fra 30 pct. til 42 pct., mens den relativt mindste stigning fandt sted blandt de største firmaer, hvor 43 pct. af de lånesøgende firmaer søgte at opnå lån i realkreditinstitutter i 2010.

... og hos ejere og direktører

Der var ligeledes en betydeligt højere andel af de lånesøgende firmaer, der søgte lån hos ejere og direktører i 2010, end det var tilfældet tre år tidligere. Især blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte steg denne andel til hhv. 34 pct. og 26 pct. Blandt de største og mindste firmaer i undersøgelsen steg andelen ligeledes, men i begge grupper dog til et væsentligt lavere niveau på hhv. 13 pct. og 18 pct.

Figur 6.6 Andel af firmaer, der søgte lånefinansiering fra udvalgte kilder. Efter størrelsesgruppe

Flere af de mindre søgte overtræk og kassekredit

I 2010 søgte 80 pct. af firmaerne med 5-9 ansatte, der søgte andre former for finansiering, at benytte sig af overtræk og kassekredit, hvilket var betydeligt højere end i de tre øvrige grupper. Blandt firmaerne med 10-99 ansatte steg andelen, der søgte andre former for finansiering, og som søgte at benytte sig af overtræk og kassekredit imidlertid relativt mere. Andelen i gruppen af firmaer med 10-49 ansatte steg således fra 64 pct. i 2007 til 71 pct. i 2010, hvilket også var en højere andel end blandt de større firmaer. Blandt firmaer med 50-99 ansatte steg andelen fra 52 pct. til 61 pct., mens den var uændret på 65 pct. blandt de største firmaer med 100-249 ansatte.

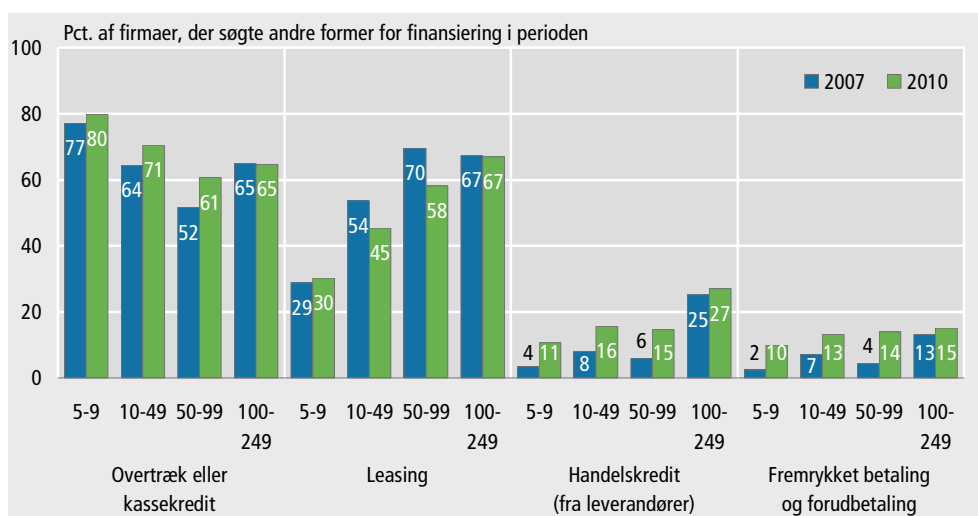
Stabil andel af de mindste og de største søgte leasing

Samlet set faldt andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering, og som søgte at benytte sig af leasing, fra 56 pct. i 2007 til 48 pct. 2010. Blandt de mindste og de største firmaer i denne undersøgelse, var andelen dog uændret (67 pct.) for de største firmaers vedkommende eller næsten uændret med en stigning fra 29 pct. til 30 pct. blandt de mindste. Det var således især blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte, at der var en faldende andel, der søgte at benytte sig af leasing. Der var imidlertid fortsat en væsentligt lavere andel af firmaerne med 5-9 ansatte, der søgte andre former for finansiering, og som søgte at benytte sig af leasing, end det var tilfældet blandt de større firmaer.

Kunder og leverandører af stigende betydning for alle grupper

Inden for alle fire størrelsesgrupper steg andelen af firmaer, der søgte andre former for finansiering, og som søgte at benytte sig af handelskredit fra leverandører eller af fremrykket betaling og forudbetaling fra kunder som en form for finansiering. Samlet set steg andelen, der søgte at benytte sig af handelskredit fra leverandører, således fra 9 pct. til 16 pct. Det var især blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte, at andelen steg fra 8 pct. og 6 pct. til hhv. 16 pct. og 15 pct. Også blandt de mindste firmaer i undersøgelsen steg andelen, her fra 4 pct. i 2007 til 11 pct. i 2010. Blandt de største firmaer søgte en væsentligt højere andel at benytte sig af handelskredit, end det var tilfældet blandt firmaerne i de øvrige grupper. Hertil kommer, at der også var en stigende andel af firmaerne i alle fire størrelsesgrupper, der søgte andre former for finansiering, og som søgte at benytte sig af fremrykket betaling og forudbetaling fra deres kunder. Her er relativt mindre forskel på andelen inden for de enkelte grupper.

Figur 6.7 Andel af firmaer, der søgte andre former for finansiering fra udvalgte kilder. Efter størrelsesgruppe

6.3 Opnåede firmaerne den søgte finansiering?

Faldende andel i alle grupper opnåede lån fuldt ud

Andelen af lånesøgende firmaer, der opnåede det søgte lån fuldt ud, faldt blandt firmaerne i alle fire størrelsesgrupper i 2010 sammenholdt med tre år tidligere. I gruppen af firmaer med 5-9 ansatte faldt andelen fra 85 pct. i 2007 til 63 pct. i 2010, sammenlignet med et fald i den samlede andel for alle lånesøgende firmaer fra 92 pct. til 69 pct. Blandt firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte faldt andelen fra hhv. 93 pct. og 90 pct. i 2007 til 69 pct. i begge grupper i 2010. De lånesøgende firmaer med 100-249 ansatte var den gruppe i undersøgelsen, hvor den højeste andel opnåede det søgte lån fuldt ud. Andelen faldt dog også betydeligt for denne gruppe af firmaer, idet 95 pct. opnåede den søgte lånefinansiering i 2007, og den tilsvarende andel i 2010 var 75 pct.

Stigende andel, også blandt de større, der opnåede delvis lånefinansiering

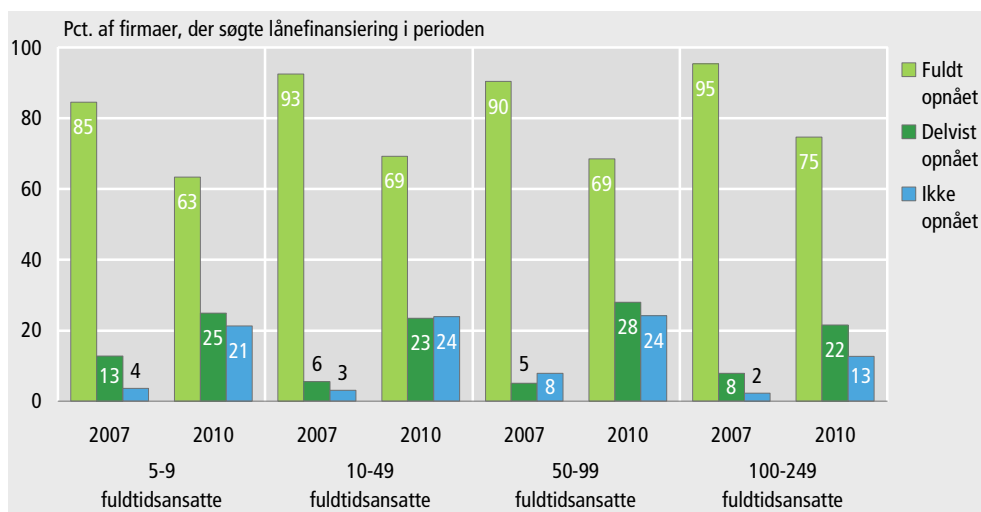
I 2007 var der blandt de lånesøgende firmaer med 5-9 ansatte en andel på 13 pct., der delvist opnåede det søgte lån. De tilsvarende andele blandt de større firmaer var 6 pct. i gruppen med 10-49 ansatte, 5 pct. blandt de lånesøgende firmaer med 50-99 ansatte og 8 pct. blandt de største firmaer i undersøgelsen. I 2010 var andelen steget til over 20 pct. af de lånesøgende firmaer i alle fire størrelsesgrupper. Blandt firmaerne med 100-249 ansatte steg den til 22 pct., mens den i gruppen af lånesøgende firmaer med 50-99 ansatte steg til 28 pct. Hvert fjerde lånesøgende firma med 5-9 ansatte opnåede i 2010 den søgte lånefinansiering delvist, mens andelen for gruppen med 10-49 ansatte steg til 23 pct.

Forskel på andel, der ikke opnåede lån

I 2007 oplevede 8 pct. af de lånesøgende firmaer med 50-99 ansatte, at de ikke opnåede den søgte lånefinansiering. De tilsvarende andele i de øvrige grupper var 4 pct. blandt firmaerne med 5-9 ansatte samt 3 pct. og 2 pct. blandt firmaerne med hhv. 10-

49 og 100-249 ansatte. Dermed var der i 2007 ikke væsentlig forskel på andelen blandt de mindste og de største lånesøgende firmaer i undersøgelsen. I 2010 var andelen af lånesøgende firmaer, der ikke opnåede den søgte lånefinansiering, steget betydeligt i alle fire størrelsesgrupper. Dog var andelen blandt de største på 13 pct. og dermed væsentligt lavere, end det var tilfældet for de øvrige grupper. Blandt de mindste firmaer i undersøgelsen steg andelen således til 21 pct., mens den for firmaerne med 10-49 og 50-99 ansatte i begge tilfælde steg til 24 pct.

Figur 6.8 Udfald for lånesøgende firmaer. Efter størrelsesgruppe

Flere søgte, men færre opnåede andre former for finansiering fuldt ud

Ser vi på de firmaer, der søgte andre former for finansiering, steg andelen som tidligere nævnt inden for alle fire størrelsesgrupper. Blandt de firmaer, der søgte, var der imidlertid relativt færre, der fuldt opnåede dette i 2010 sammenholdt med tre år tidligere. Således opnåede 99 pct. af de største firmaer i undersøgelsen, der i 2007 søgte andre former for finansiering, denne fuldt ud. I 2010 var andelen faldet til 85 pct. Blandt de mindste firmaer med 5-9 ansatte faldt andelen fra 92 pct. til 77 pct., mens de tilsvarende andele for grupperne af firmaer med 10-49 og 50-99 ansatte faldt fra hhv. 95 pct. og 94 pct. til 80 pct. og 79 pct. Ligesom det var tilfældet for de lånesøgende firmaer, var der altså en højere andel blandt de større firmaer, der søgte andre former for finansiering og opnåede denne fuldt ud, mens det omvendte var tilfældet blandt de mindste firmaer i gruppen.

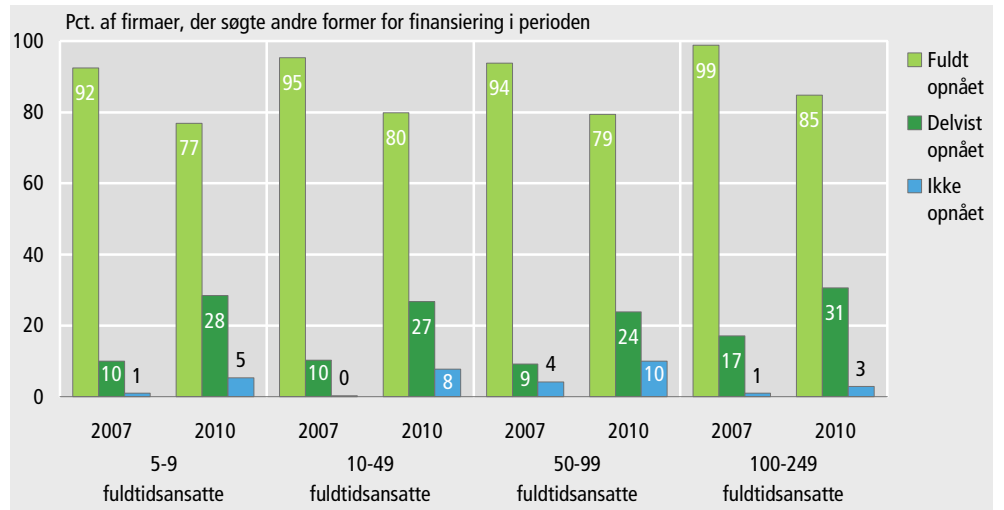
Største firmaer oplevede oftere kun at opnå det søgte delvist

I både 2007 og i 2010 var der i gruppen af firmaer med 100-249 ansatte en relativt højere andel end i de øvrige grupper, der oplevede at søge andre former for finansiering og kun delvist opnåede denne. Sammenholdt med andele på 9-10 pct. i de tre øvrige størrelseskategorier, var andelen blandt de største på 17 pct. I 2010 var denne steget til 31 pct. Blandt firmaerne med 5-9 ansatte steg andelen fra 10 pct. til 28 pct., mens den steg fra 10 pct. til 27 pct. for gruppen af firmaer med 10-49 ansatte og fra 9 pct. til 24 pct. for gruppen med 50-99 ansatte. Som tidligere nævnt var der en relativt lavere andel af de lånesøgende firmaer med 100-249 ansatte end i de tre øvrige grupper, der kun delvist opnåede den søgte lånefinansiering, mens det omvendte altså er tilfældet i forhold til andre former for finansiering.

Mindste og største oplevede sjældnere ikke at opnå det søgte

Andelen af de firmaer, der søgte andre former for finansiering, og som ikke opnåede denne, steg samlet fra et meget lavt niveau i 2007 til 7 pct. i 2010. Blandt firmaer med 50-99 ansatte var steg andelen fra 4 pct. til 10 pct. og var højere end i de tre øvrige grupper. Andelen blandt firmaer med 100-249 ansatte steg fra 1 pct. til 3 pct. og var omvendt lavere end i de tre øvrige grupper. I gruppen med de mindste firmaer i undersøgelsen steg andelen til 5 pct., mens den for firmaerne med 10-49 ansatte steg til 8 pct. Dermed var andelen for de to mellemste størrelsesgrupper højere end for de to øvrige, ligesom det var tilfældet for de lånesøgende firmaer, jf. tidligere.

Figur 6.9 Udfald for firmaer, der søgte andre former for finansiering. Efter størrelsesgruppe

7. Firmaernes forventninger til de kommende år

Fremtidsudsigter 2010-2013

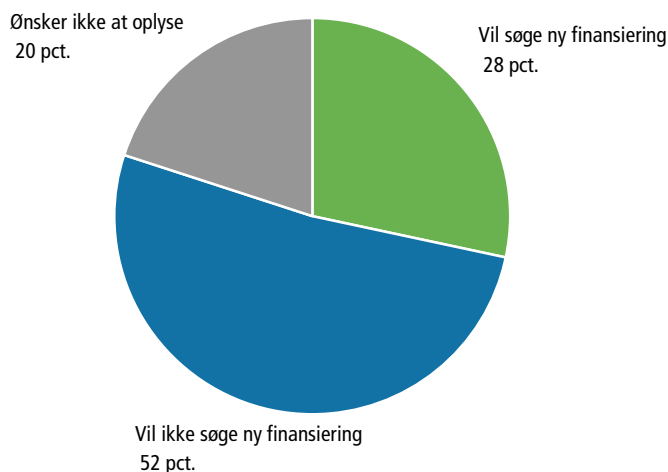
Undersøgelsen om adgang til finansiering indeholder i slutningen af spørgeskemaet nogle få spørgsmål om firmaernes forventninger til perioden frem til udgangen af 2013. Da spørgsmålene drejer sig om forventninger til fremtiden, er besvarelse af spørgsmålene frivillige.

7.1 Forventer firmaerne at søge ny finansiering inden udgangen af 2013?

Hvert fjerde firma forventer at søge ny finansiering

Sammenholdt med andelen af firmaer, der søgte finansiering i 2007 og 2010 (hhv. 35 pct. og 44 pct.), anser en lavere andel på 28 pct. det for sandsynligt, at de vil søge ny finansiering inden udgangen af 2013. Der er imidlertid 20 pct. af firmaerne, der ikke har ønsket at besvare spørgsmålet, hvorfor andelen af firmaer, der faktisk ender med at søge ny finansiering inden udgangen af 2013, kan vise sig at være højere end i både 2007 og 2010. 52 pct. af firmaerne anser det ikke for sandsynligt, at de vil søge ny finansiering inden udgangen af 2013.

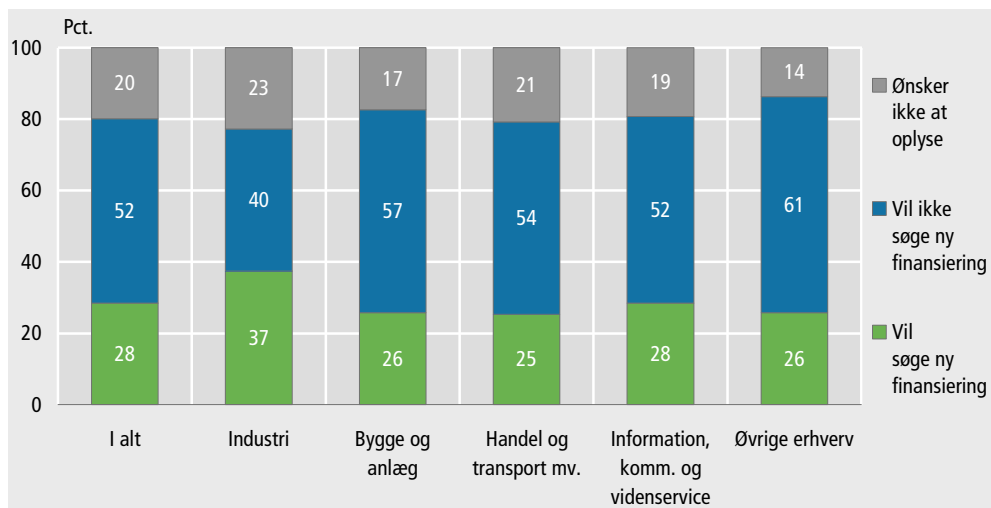
Figur 7.1 **Andel af firmaer, der forventer at søge ny finansiering inden udgangen af 2013**

Størst andel inden for industri forventer at søge finansiering

Inden for industri anser en betydeligt højere andel af firmaerne det for sandsynligt, at de vil søge ny finansiering inden udgangen af 2013, end det er tilfældet inden for de øvrige brancher. Inden for industri er det således 37 pct. af firmaerne, der forventer at søge ny finansiering, mens 40 pct. ikke anser dette for sandsynligt, og 23 pct. har ønsket ikke at besvare spørgsmålet. Inden for de andre brancher forventer mellem 25 pct. og 28 pct. at søge ny finansiering, mens mellem 52 pct. og 61 pct. ikke anser dette for sandsynligt. Mellem 14 pct. og 21 pct. har ønsket ikke at besvare spørgsmålet.

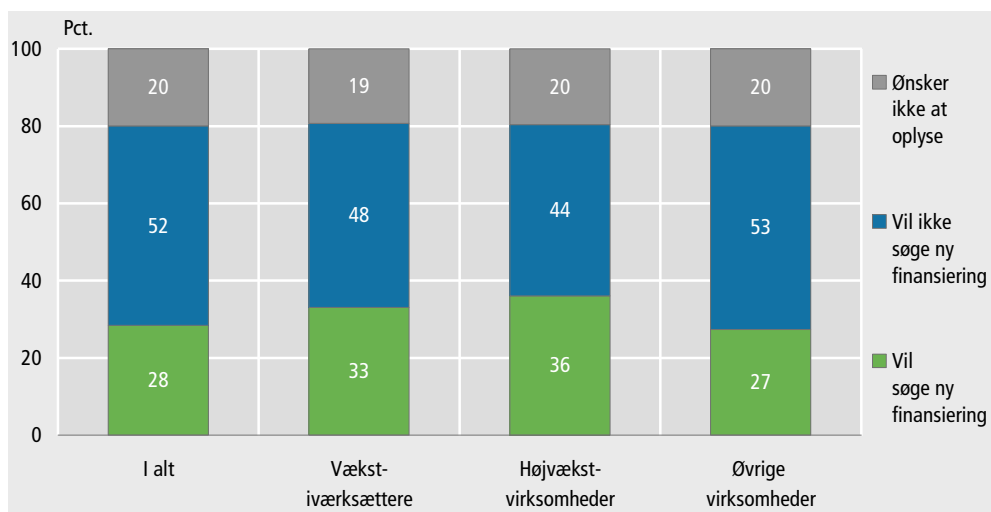
Figur 7.2 **Andel af firmaer, der forventes at søge ny finansiering inden udgangen af 2013. Efter branche**

Højere andel af vækstiværksættere og højvækstvirksomheder forventer at søge

Blandt vækstiværksætterne og højvækstvirksomhederne er der ligeledes en højere andel af firmaerne, der forventer at søge ny finansiering, end det samlet er tilfældet. Blandt vækstiværksætterne anser 33 pct. det således for sandsynligt, at de vil søge ny finansiering, mens 48 pct. ikke anser dette for sandsynligt, og 19 pct. har ønsket ikke at besvare spørgsmålet. 36 pct. af højvækstvirksomhederne anser det for sandsynligt, at de vil søge ny finansiering, mens 44 pct. svarer afkræftende, og 20 pct. ikke har svaret.

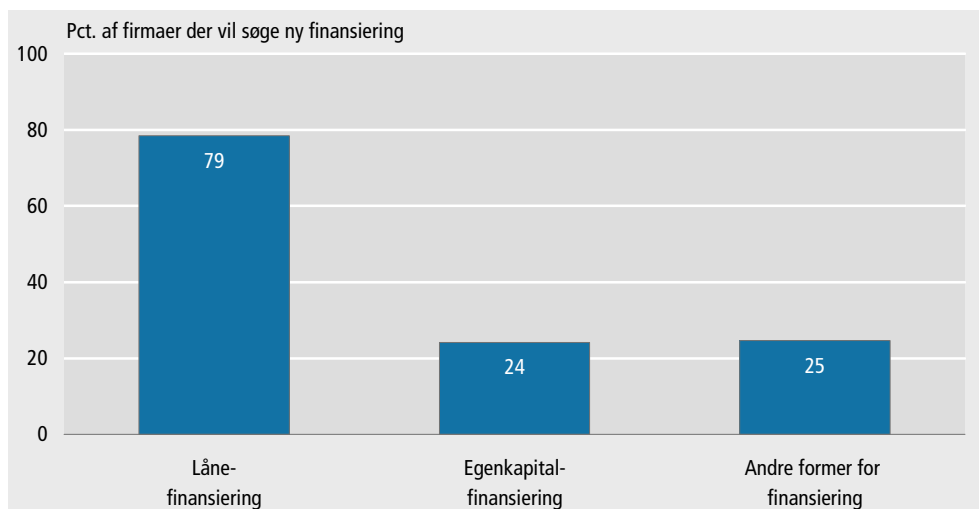
Figur 7.3 **Andel af firmaer, der forventes at søge ny finansiering inden udgangen af 2013. Efter Vækstkategori**

4 af 5 forventer at søge lån

Lånefinansiering er den finansieringsform, der angives af langt den største andel af de firmaer, der anser det for sandsynligt at søge ny finansiering inden udgangen af 2013. Således er det hele 79 pct. af disse firmaer, der forventer at søge lånefinansiering. Tilsvarende forventer 24 pct. at søge egenkapitalfinansiering, mens 25 pct. forventer at søge andre former for finansiering.

Figur 7.4 Hvilken form for finansiering vil firmaerne søge?

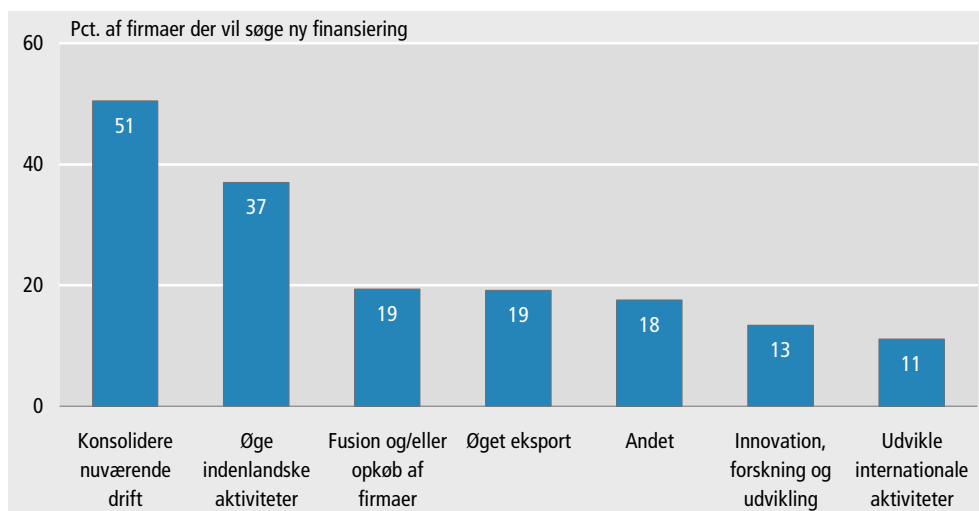
Anm.: Firmaer har haft mulighed for at markere mere end én finansieringsform, hvorfor procentandele summer til mere end 100.

7.2 Til hvilket formål søges finansiering?

Hvert andet firma vil konsolidere driften

Blandt de firmaer, der forventer at søge ny finansiering inden udgangen af 2013, angiver 51 pct. en konsolidering af den nuværende drift som et af formålene med forventeligt at søge finansiering. 37 pct. anser en forøgelse af de indenlandske aktiviteter som et af formålene, mens 19 pct. angiver fusion og/eller opkøb af firmaer. Øget eksport er et af formålene for 19 pct. af firmaerne, der forventer at søge ny finansiering, mens 13 pct. peger på innovation, forskning og udvikling som et formål med at søge ny finansiering. Udvikling af internationale aktiviteter er blandt formålene for 11 pct. af firmaerne, mens 18 pct. angiver andre formål med at søge ny finansiering.

Figur 7.5 Formål med at søge ny finansiering inden udgangen af 2013

7.3 De væsentligste begrænsninger for firmaets vækst

Vækstbegrænsninger frem til udgangen af 2013

Undersøgelsen om adgang til finansiering indeholder yderligere et frivilligt spørgsmål vedrørende de forhold, der i firmaets øjne forventes at lægge de væsentligste begrænsninger på firmaets vækst i perioden frem til udgangen af 2013.

Boks 7.1 De væsentligste begrænsninger på firmaets vækst?

I undersøgelsen er firmaerne blevet bedt om at angive, hvilke af følgende forhold der mest sandsynligt vil lægge de væsentligste begrænsninger på virksomhedens vækst i perioden frem til udgangen af 2013:

- Den generelle økonomiske situation
- Begrænset lokal og indenlandsk efterspørgsel
- Begrænset efterspørgsel uden for Danmark
- Mangel på kvalificeret arbejdskraft
- Afgang af nuværende arbejdskraft
- Problemer med virksomhedsoverdragelse eller generationsskifte
- Personaleomkostninger, dvs. løn, pension mv.
- Nødvendige investeringer i udstyr mv.
- Forældelse af produkter (forskning og udvikling nødvendig, tid til produktudvikling)
- Teknologisk konkurrence
- Nye konkurrenter på markedet
- Priskonkurrence/faldende avance
- Reguleringsmæssige rammer
- Manglende skatte- og afgiftsmæssige incitamenter
- Manglende eller besværlig adgang til informationsteknologi (fx bredbånd)
- Svagheder ved infrastruktur i øvrigt
- Mangel på lånefinansiering
- Mangel på egenkapitalfinansiering
- Mangel på anden form for finansiering
- Høj lånerente
- Rentemarginal
- Ingen begrænsninger (intet markeret ovenfor)

23 pct. har ønsket ikke at svare, 3 pct. ser ingen begrænsninger

23 pct. af firmaerne har ønsket ikke at besvare spørgsmålet om, hvilke forhold der mest sandsynligt vil lægge de mest væsentlige begrænsninger på firmaets vækst. Hertil kommer, at 3 pct. af firmaerne har angivet, at de ikke ser nogen begrænsninger for firmaets vækst.

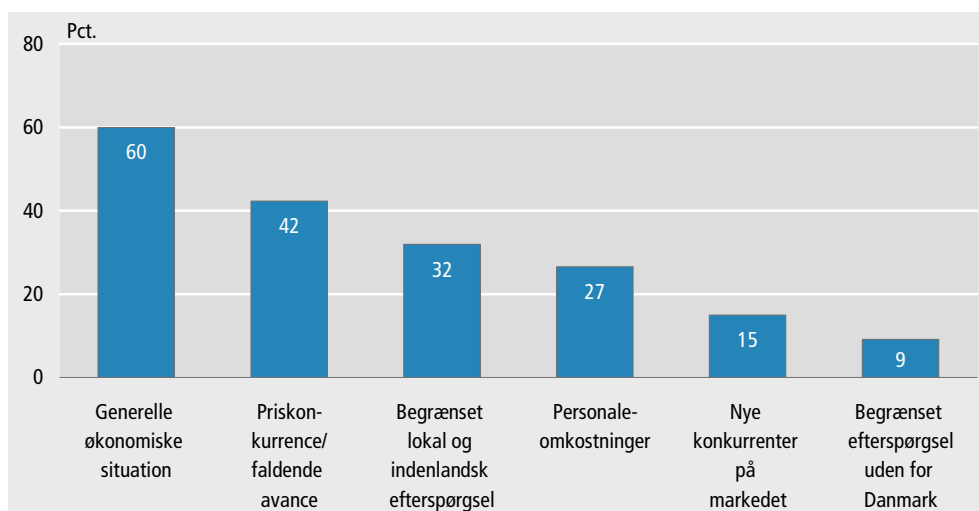
Den generelle økonomiske situation, priskonkurrence og faldende avance

60 pct. af firmaerne angiver den generelle økonomiske situation som en af de væsentlige begrænsninger for firmaets vækst i perioden frem til udgangen af 2010. Priskonkurrence og faldende avance anses for en af de væsentligste begrænsninger for vækst i den kommende periode af 42 pct. af alle firmaerne.

Efterspørgsel, personaleomkostninger og nye konkurrenter

Begrænset lokal og indenlandsk efterspørgsel anses af næsten hvert tredje firma (32 pct.) for en af de mest sandsynlige, væsentlige begrænsninger for firmaets vækst, mens 9 pct. peger på begrænset international efterspørgsel. 27 pct. af firmaerne betragter personaleomkostninger som et af de fem forhold, der mest sandsynligt vil lægge en begrænsning på firmaets vækst, mens 15 pct. anser nye konkurrenter på markedet som et væsentligt begrænsende forhold.

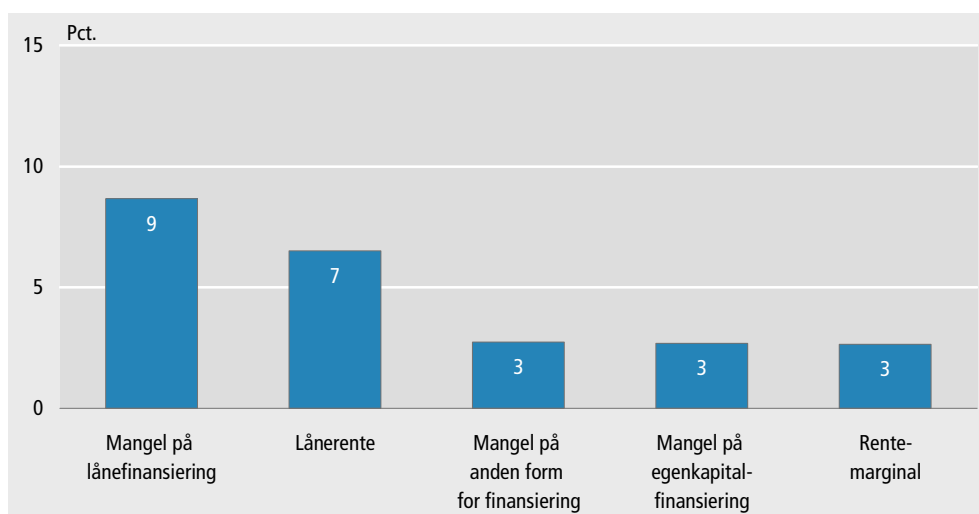
Figur 7.6 Væsentlige vækstbegrænsninger

Lånerente og mangel på lånefinansiering

Sammenholdt med ovenstående er det betydeligt lavere andele af firmaerne, der angiver forhold omkring adgang til finansiering som de mest sandsynlige og væsentlige begrænsninger for firmaets vækst frem til udgangen af 2013. Således angiver 9 pct. af firmaerne, at mangel på lånefinansiering er en sandsynlig, væsentlig begrænsning, mens 7 pct. peger på lånerenten som en sådan begrænsning. 3 pct. af firmaerne angiver mangel på egenkapitalfinansiering som en sandsynlig og væsentlig begrænsning, og en tilsvarende andel peger på mangel på anden form for finansiering samt rentemarginal.

Figur 7.7 Væsentlige finansieringsmæssige vækstbegrænsninger

English Summary

New survey on access to finance

This publication is based on the results of a new survey conducted by Statistics Denmark in 2010. The survey contributes with new insights into conditions concerning access to finance for small and medium-sized enterprises in particular. The survey also focuses on access to finance for gazelles and high-growth enterprises.

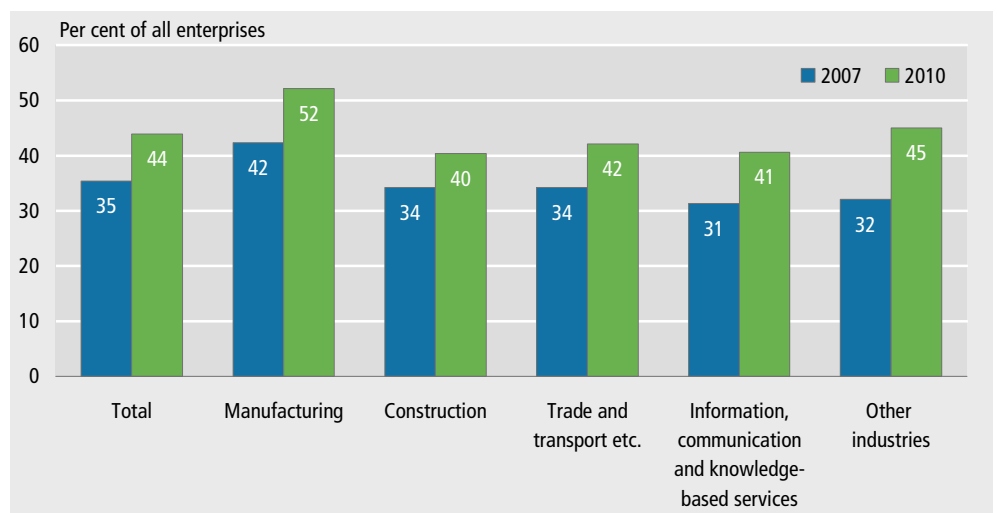
Significantly higher share sought access to finance

The share of enterprises that sought to gain access to finance was significantly higher in 2010 than in 2007. In 2010 a share of 44 per cent of all enterprises thus sought to obtain at least one of the three types of finance covered by this survey – loan finance, equity finance, and other forms of finance – up from 35 per cent in 2007.

Rise in share across industries

The share of finance-seeking enterprises rose across industrial sectors. In 2010, more than half (52 per cent) of the enterprises within manufacturing sought to obtain finance, up from 42 per cent three years earlier. In construction the share of finance-seeking enterprises rose from 34 to 40 per cent, while the corresponding rise within trade and transport etc. rose from 34 to 42 per cent. In information, communication and knowledge-based services the share rose from 31 to 41 per cent.

Figure 1 **Share of enterprises seeking to obtain finance. By industry**

Increase across types of finance

Furthermore, an increasing share of enterprises were seeking to obtain each of the three types of finance covered by the survey. In 2010 24 per cent of the enterprises sought to obtain loan finance, compared to a share of 19 per cent three years earlier. The share of enterprises seeking to obtain other forms of finance rose from 22 to 30 per cent, while the share seeking equity finance rose from 3 to 6 per cent.

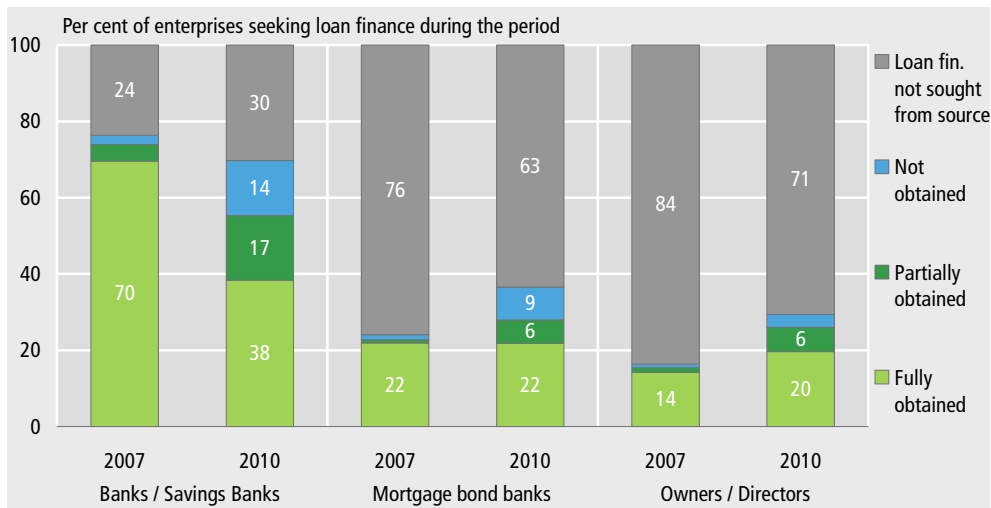
Significantly lower share obtained the sought-for finance ...

The share of enterprises that sought to obtain finance and succeeded in this, fell in 2010 compared to 2007. Among the loan-seeking enterprises, the share which fully obtained the loan fell from 92 to 69 per cent. The share of enterprises seeking equity finance, which succeeded in obtaining this fully, dropped from 90 to 72 per cent. For other forms of finance, the corresponding share fell from 95 to 80 per cent.

... especially loans from banks and saving banks

In 2007 70 per cent of all loan-seeking enterprises sought to obtain a loan from banks or savings banks – and succeeded fully in obtaining it. In 2010, the share was 38 per cent. Further, there was an increase from 6 to 31 per cent of loan-seeking companies that sought to obtain a loan from banks or saving banks, and either did not succeed at all or succeeded only partially. The share of loan-seeking enterprises that sought to obtain loan finance from mortgage bond banks, and which succeeded in this, was stable at 22 per cent in both periods. The corresponding share among firms seeking loan finance from the owners or directors rose from 14 to 20 per cent.

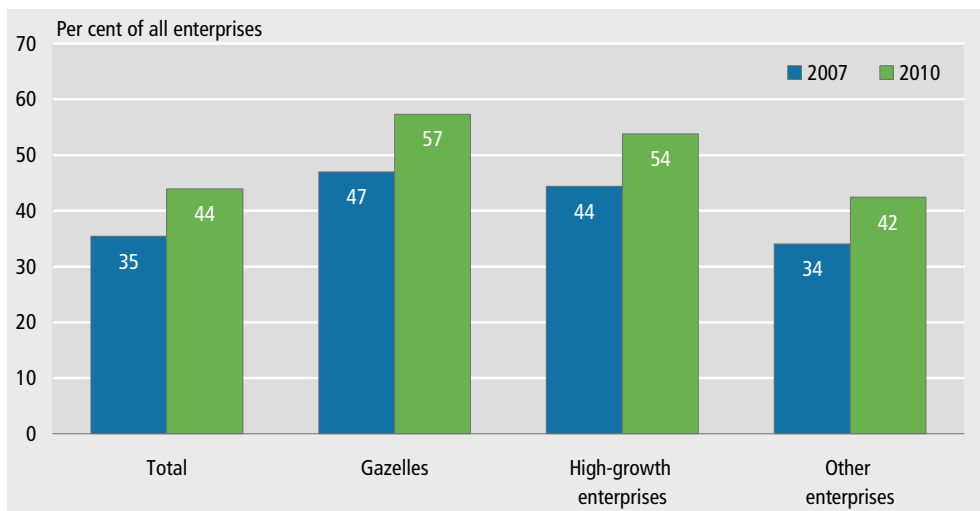
Figure 2 Outcome of attempts to obtain loan finance. By source of loan finance

Greater share of gazelles sought to obtain finance

A significantly higher share of gazelles sought to obtain finance than was the case for other enterprises. In 2007 47 per cent of gazelle enterprises sought finance, compared to 34 per cent among other enterprises and 44 per cent of the high-growth enterprises. In 2010 the share of gazelles seeking to obtain finance rose to 57 pct. The corresponding share among high-growth and other enterprises rose to 54 and 42 per cent, respectively.

Figure 3 Share of enterprises seeking to obtain finance. By growth category

More gazelles experienced not obtaining the loan finance sought for

37 per cent of loan-seeking gazelles in 2010 experienced that they did not succeed in obtaining the sought-for loan. By comparison, the share was 29 per cent among loan-seeking high-growth enterprises and 21 per cent among other enterprises.

Temapublikationer fra Danmarks Statistik

- 2010 Små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering
48 sider, 55 kr. TemaPubl. 2010:1
- 2009 Dødelighed og erhverv 1996-2005
95 sider, 100 kr. TemaPubl 2009:4
- Greenhouse Gas Emissions from the Danish Economy
70 sider, kun som net-publikation, TemaPubl 2009:3
- Arbejdsløshed - ny analyse af ledighedsforløb
58 sider, 65 kr., TemaPubl 2009:2
- Productivity and Quality of the Public Sector
67 sider, kun som net-publikation, TemaPubl 2009:1
- 2008 Turisme - Regionalt, nationalt og internationalt
154 sider, 155 kr., TemaPubl 2008:1
- Børns familier
205 sider, 205 kr. TemaPubl 2008:2
- 2007 Sundhed og uddannelse. Ny metode i nationalregnskabet
54 sider, 55 kr., TemaPubl 2007:1
- 2006 Det nye demografiske danmarkskort
52 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:4
- Videre fra grundskolen - de unges uddannelse
42 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:3
- Forskning og udvikling - nationalregnskabsmæssigt satellitregnskab,
1990-2003.
53 sider, 164 kr., TemaPubl 2006:2
- Dansk erhvervsliv i internationalt perspektiv.
45 sider, 130 kr., TemaPubl 2006:1
- 2005 Dødelighed og erhverv 1996-2000, 65 sider. 126 kr.
- Familie og arbejdsliv. 34 sider, 74 kr.
- Vielser og skilsmisser - børn i skilsmisser. 59 sider, 126 kr.
- Privatøkonomi og uddannelse. 54 sider. 126 kr.
- Overgang til efterløn. 52 sider. 126 kr.
- Videre i uddannelsessystemet - fra de gymnasiale uddannelser.
45 sider. 126 kr.
- Produktivitetsudviklingen i Danmark 1966-2003. 129 sider. 240 kr.
- 2004 Befolkningens uddannelsesniveau. 47 sider. 122 kr.
- De nyuddannede og arbejdsmarkedet. 55 sider. 122 kr.
- De ældre og arbejdsmarkedet. 25 sider. 72 kr.
- Indvandrere og arbejdsmarkedet. 2004. 61 sider. 122 kr.
- Køn og arbejdsliv. 45 sider. 122 kr.
- Produktivitetsudviklingen i Danmark 1988-2000. 71 sider. 193 kr.
- Vandmiljøet. 42 sider. 115 kr.
- 2003 Danske virksomheders samarbejde 2003. 43 sider. 122 kr.
- Helbredsproblemer og arbejdsliv. 19 sider. 50 kr.
- 2002 Børns levevilkår. 2002. 177 sider. 196 kr.
- Skove og plantager 2000. 171 sider. 196 kr.

Læs nærmere omtale og bestil publikationerne på
www.dst.dk/boghandel.